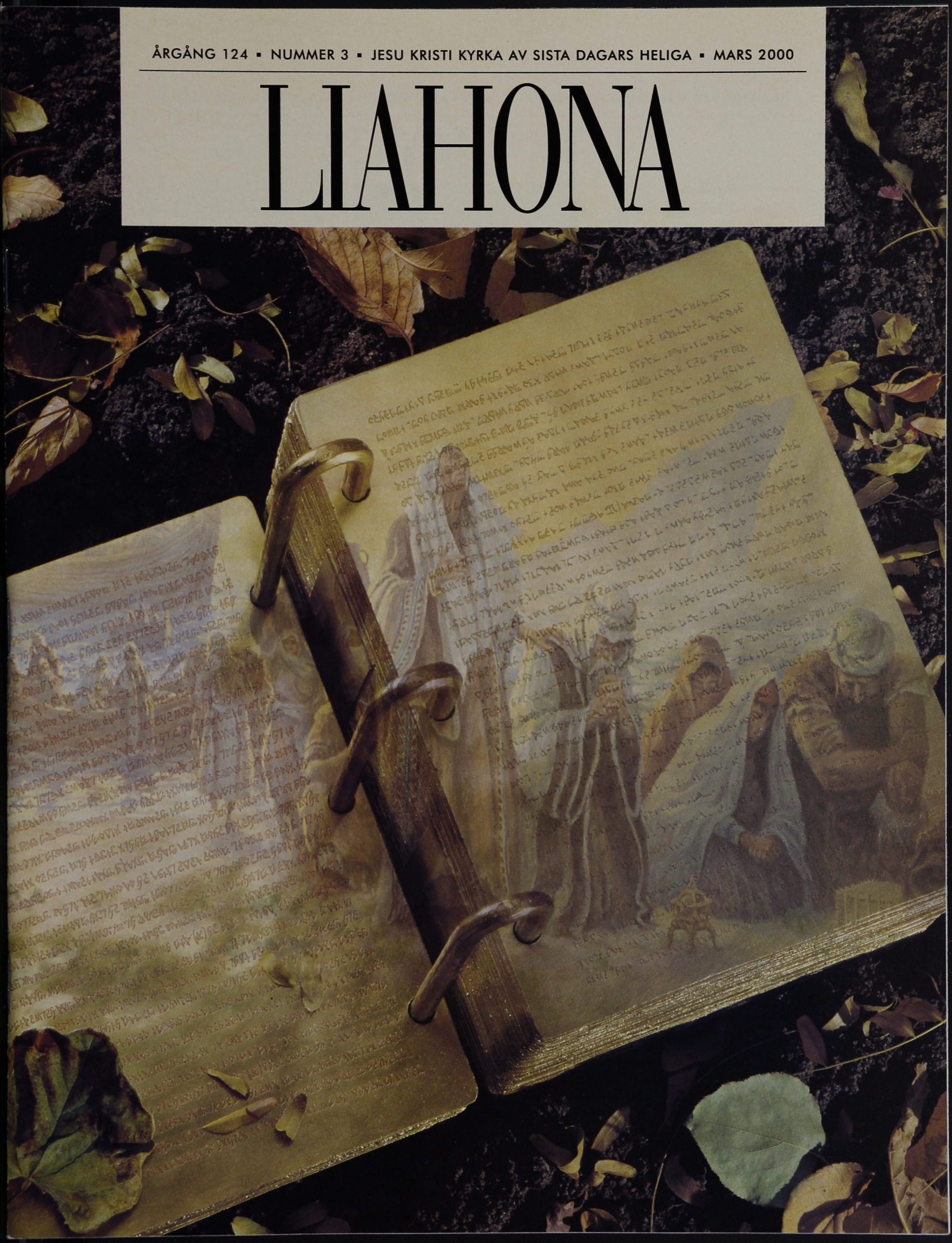
ÅRGÅNG 124 ▪ NUMMER 3 ▪ JESU KRISTI KYRKA AV SISTA DAGARS HELIGA ▪ MARS 2000

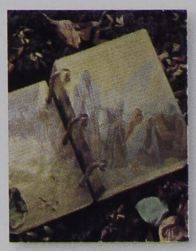
LIAHONA

Res
BOOKAREA
M205.5
N832SWE
2000
March

ÅRGÅNG 124 ▪ NUMMER 3 ▪ JESU KRISTI KYRKA AV SISTA DAGARS HELIGA ▪ MARS 2000

LIAHONA

PÅ OMSLAGET
Framsidan: Foto Marty Mayo; detalj från *Lehi och hans folk anländer till Nya världen*, av Clark Kelley Price. *Baksidan:* Detalj från *Lehi predikar i Jerusalem*, av Del Parson. *Bakgrunden:* Målning Gary E Smith.

***LILLA STJÄRNAN*, OMSLAGET**
Ingrid älskar att ta på sig folkdräkt och framföra mexikanska folkdanser. Se "Ingrid Fabiola Martínez Barredo från Tuxtla Gutiérrez, Mexico", s 2. (Foto Marvin K Gardner.)

ARTIKLAR

2 **BUDSKAP FRÅN FÖRSTA PRESIDENTSKAPET: BEHOVET AV BALANS I VÅRT LIV** PRESIDENT JAMES E FAUST

14 **DET VIKTIGASTE** ÄLDSTE DALLIN H OAKS

25 **BESÖKSLÄRARNAS BUDSKAP: VÄLKOMNA UNGA KVINNOR TILL HJÄLPFÖRENINGEN**

30 **DEN LEVANDE PROFETENS ORD**

32 **EN FAMILJS VITTNESBÖRD OM KRISTUS** KENT P JACKSON

43 **FÖRSLAG TILL HEMAFTNAR**

UNGDOMSSIDORNA

8 **SISTA DAGARS HELIGA BERÄTTAR: STRÄVA MOT HÖGRE MÅL**

23 **TÄNKVÄRT: GÖR DET INTE!**

24 **BYGG UPP DIN REDBARHET** TAMARA LEATHAM BAILEY

26 **FRÅGOR OCH SVAR: HUR KAN JAG HJÄLPA MIN EGENSINNIGE VÄN OCH SAMTIDIGT FÖLJA MINA FÖRÄLDRARS RÅD?**

40 **"JAG SKADAR INGEN"** COLLEEN WHITLEY

46 **BARA EN TILL** ROGER TERRY

LILLA STJÄRNAN

2 **NYA VÄNNER: ÍNGRID FABIOLA MARTÍNEZ BARREDO FRÅN TUXTLA GUTIÉRREZ I MEXICO** MARVIN K GARDNER

5 **ROLIGA SIDAN: LABYRINTEN LIVETS TRÄD** ROBERT J LYSTRUP

6 **MINNESKORTET** ROMY BAZALAR COTERA

8 **SAMLINGSSTUNDEN: ETT HELIGT LÖFTE** ANN JAMISON

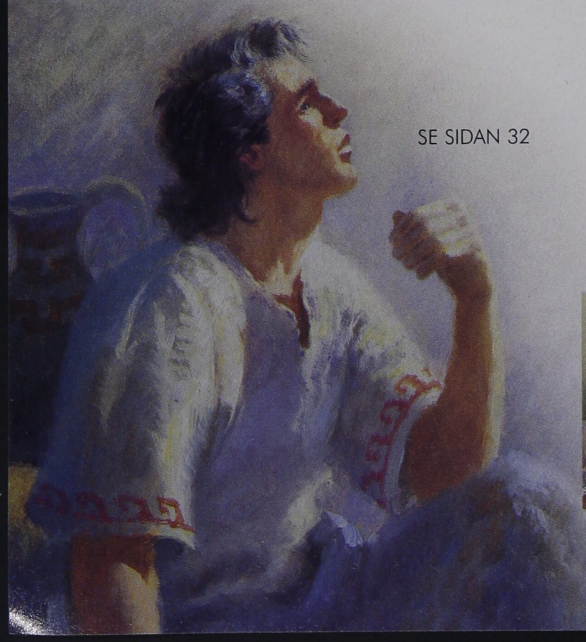
10 **FIKTION: MARKUS LÖFTE** ALMA J YATES

14 **BERÄTTELSE UR MORMONS BOK: ALLA PROFETERNA** VIVIAN PAULSEN

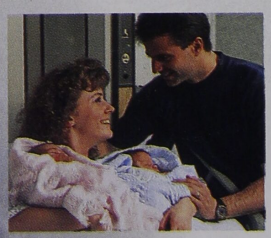
16 **LÄS MORMONS BOK**

SE *LILLA STJÄRNAN* SIDAN 6

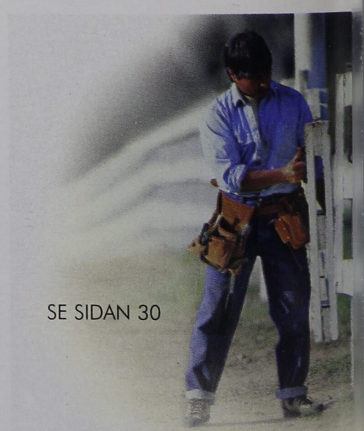
SE SIDAN 32

SE SIDAN 14

SE SIDAN 2

SE SIDAN 30

Mars 2000 • Årgång 124 • Nummer 3
LIAHONA 20983 180
Officiell tidskrift för Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga

Första presidentskapet:
Gordon B Hinckley, Thomas S Monson, James E Faust

De tolvs kvorum:
Boyd K Packer, L Tom Perry, David B Haight, Neal A Maxwell, Russell M Nelson, Dallin H Oaks, M Russell Ballard, Joseph B Wirthlin, Richard G Scott, Robert D Hales, Jeffrey R Holland, Henry B Eyring

Redaktör: Marlin K Jensen

Rådgivande: F Enzio Busche, John M Madsen, Alexander B Morrison

Studiekursavdelning:
Verkställande direktör: Ronald L Knighton
Redaktionschef: Richard M Romney
Grafisk chef: Allan R Loyborg

Redaktion:
Chefredaktör: Marvin K Gardner
Assisterande chefredaktör: R Val Johnson
Redaktör: Roger Terry
Biträdande redaktör: Jenifer Greenwood
Koordinator för redaktion och produktion: Beth Dayley
Tidskriftsassistent: Konnie Shakespear

Layoutavdelning:
Grafikansvarig: M M Kawasaki
Bildredaktör: Scott Van Kampen
Senior Designer: Sharri Cook
Designer: Thomas S Child, Tadd R Peterson
Produktionschef: Jane Ann Peters
Produktion: Reginald J Christensen, Kari A Couch, Denise Kirby, Jason L Mumford, Deena L Sorenson
Digital Prepress: Jeff Martin

Prenumerationsavdelning:
Prenumerationsansvarig: Kay W Briggs
Distributionschef: Kris Christensen
Marknadschef: Joyce Hansen

Liahonas Sverigeredaktion:
Redaktör: Claes-Göran Edlund
Översättningstjänst
Box 17558
118 91 STOCKHOLM

Besöksadress: Mariatorget 1A
Tfn 08-556 029 80, Fax 08-556 029 89

Ansvarig utgivare för Kyrkonytt: Ulf Arne Girhammar
Redaktör: Birgitta Karlfeldt
Stora Hundens gata 618
136 64 Haninge
Tfn/Fax 08-745 07 26

Prenumeration eller ändring av adress sker genom din enhets tidskriftsombud eller direkt till Nordiska Servicekontoret, Utlandagatan 24,412 80 Göteborg. Tel: 031-77 88 976, fax 031-16 55 29. Priset för en helårsprenumeration är SEK 100:00 och betalas direkt till enheten under "Annat". Skriv: "Liahona".

Sänd manuskript och förfrågningar till *Liahona*, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA; eller e-mail till CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org

Liahona (en term i Mormons bok som betyder "kompass" eller "vägvisare") publiceras på albanska, armeniska, bulgariska, cebuano, danska, engelska, estniska, fiji, finska, franska, haitiska, hiligaynon, holländska, ilocano, indonesiska, isländska, italienska, japanska, kinesiska, kiribati, koreanska, lettiska, litauiska, malagasy, mongoliska, norska, polska, portugisiska, rumänska, ryska, samoanska, spanska, svenska, tagalog, tahitiska, thailändska, tjeckiska, tonga, tyska, ukrainska, ungerska och vietnamesiska. (Hur ofta den utkommer varierar för olika språk.)

© 2000 Intellectual Reserve, Inc. Med ensamrätt. Tryckt i Förenta staterna.

For Readers in the United States and Canada: March 2000 vol. 124 no. 3. LIAHONA (USPS 311-480) Swedish (ISSN 1522-9246) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $10.00 per year; Canada, $15.50 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new addresses *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone.

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

BREV TILL REDAKTIONEN

LIAHONA ÄR EN HJÄLP TILL HEMLÄRARNA

Jag kände mig mycket tacksam när jag såg fotot på omslaget till septembernumret 1998. Med *Liahona* (spanska) i handen gick jag fram till min make och visade den för honom. "Vad ser du?" frågade jag.

Han såg på bilden och svarade: "En pappa som lagar en diskho." "Titta noga", sade jag. Och då insåg han att det var hemlärarna som var på besök och att de kommit just i rätta ögonblicket för att kunna hjälpa en syster i nöd.

Jag vill att ni ska veta att det numret hjälpte min make en hel del. Han är president för äldsternas kvorum i vår församling. Han tog ett papper och började skriva ner vad han behövde göra för att ge sina hemlärarpar nya uppgifter. Jag såg också att han träffade sina rådgivare för att planera besöken. Men viktigast av allt, han tog sig tid att uppfylla sin egen kallelse som hemlärare.

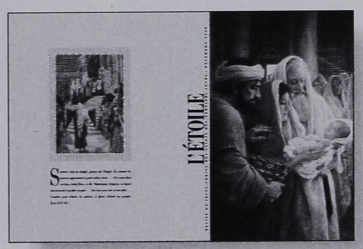
Jag vet att min himmelske Fader lever, och att han bland annat använder sig av *Liahona* för att låta oss veta vad vi behöver göra.

Patricia Arias de Moreno,
Vista Alegre församling,
Surco stav i Lima, Peru

BUDSKAP SOM HJÄLPER OSS ATT VARA TROFASTA

Jag tillhör en liten gren i en liten stad i provinsen La Pampa i Argentina. Hela min familj är medlemmar i kyrkan, och vi tycker om att läsa *Liahona* (spanska). Det är inte lätt att vara medlem i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga där vi bor, men de inspirerade budskapen i tidningen hjälper oss vara trofasta till evangeliet. *Liahona* är en välsignelse i vårt liv. Tack för att ni gör det möjligt för oss att läsa de levande profeternas ord.

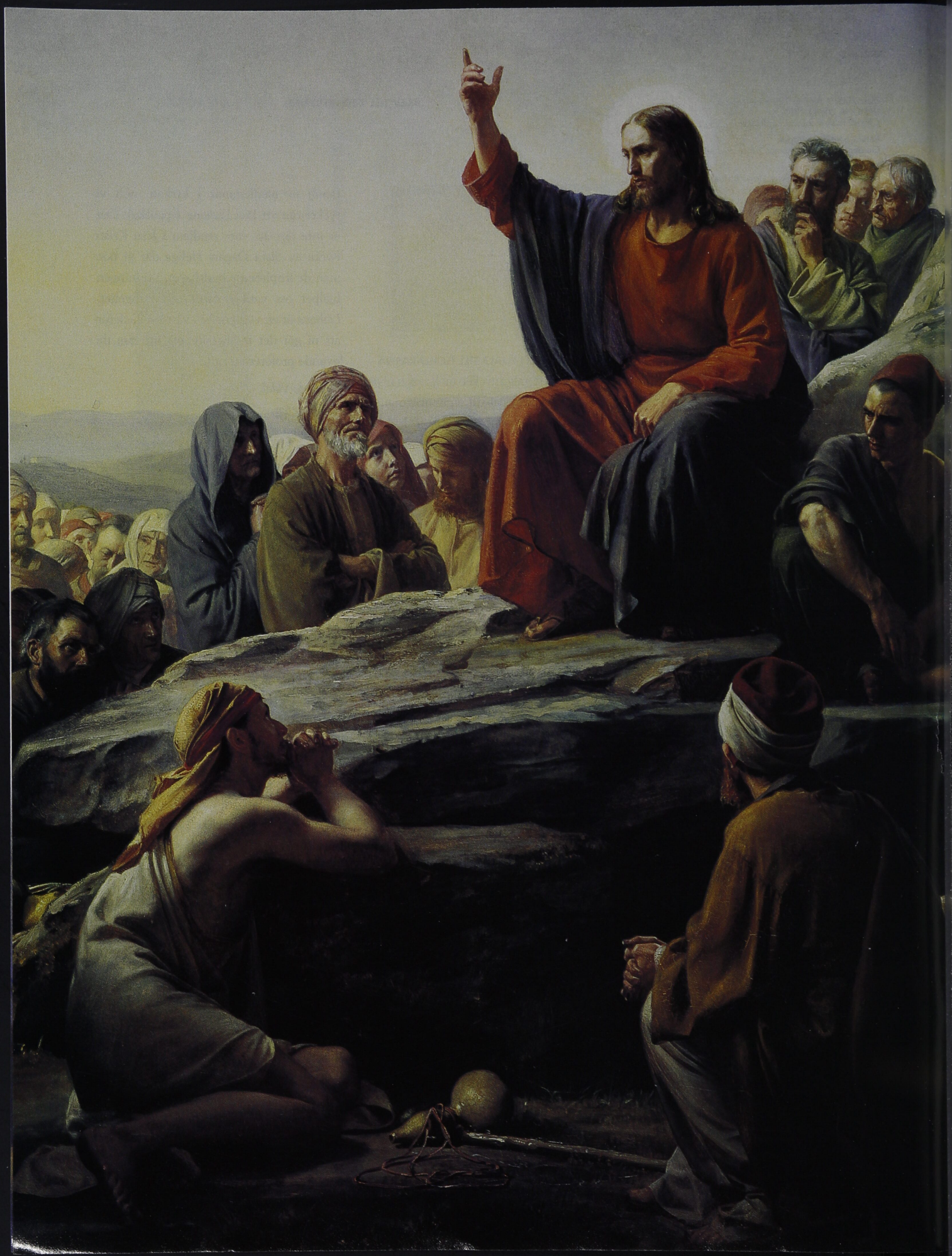
Diana de Vidal,
Realilco gren,
Santa Rosa stav, Argentina

TIDNINGEN GER KRAFT OCH GLÄDJE

Varje månad kan jag knappt vänta tills jag får nästa nummer av tidningen på franska. Decembernumret 1998 var särskilt inspirerande. Tidningen ger mig den kraft jag behöver. Jag fann kyrkan när jag var 56 år gammal, och trots en del utmaningar efter min omvändelse, har jag känt så mycket kärlek att jag i dag tror att jag vet hur mycket vår himmelske Fader älskar oss. Jag förbereder mig för att besöka templet i Zollikofen, och jag vill tacka er för den underbara tidningen som ger mig så mycket glädje.

Simone Czaplicki,
Fribourgs gren,
Genèves stav, Schweiz

VANSTÅENDE BERGPREDIKAN AV CARL HEINRICH BLOCH, MED TILLSTÅND AV NATIONALHISTORISKA MUSEET I FREDERIKSBORG SLOTT I HILLERØD, DANMARK. FÖRE KOPIERINGEN

Behovet av balans i vårt liv

President James E Faust
andre rådgivare i första presidentskapet

Många människor i dag intresserar sig bara för en enda sak, och bedömer politikernas meriter och det som de står för med utgångspunkt från denna enda sak. Också i kyrkan finns det en del som har intresserat sig för en princip eller en fas av evangeliet framför alla andra.

Job, som var en vis man, sade: ”Må jag vägas på en riktig våg, så skall Gud inse min ostrafflighet” (Job 31:6). När vi utövar balans, kommer vi att dömas på samma sätt, ty med den dom som vi dömer ska vi dömas.

Frälsaren lärde:

”Döm inte, så blir ni inte dömda.

Ty med den dom som ni dömer med skall ni dömas, och med det mått som ni mäter med skall det mätas upp åt er” (Matt 7:1–2; se Joseph Smiths översättning, Matt 7:1–2).

Under de senaste åren verkar det ha funnits många som tillbringat sitt liv med att protestera. Kanske har de ansett att de borde göra detta eftersom de

När vi utövar balans, kommer vi att dömas på samma sätt, ty med den dom som vi dömer ska vi dömas. Frälsaren lärde: ”Döm inte, så blir ni inte dömda.”

har känt sig kuvade eller önskat förändringar, eller så har de handlat av självviska anledningar, i tron att om de river huset kanske de till sist får lite uppmärksamhet. Några som protesterat har sagt att de har gjort det för att bli fria – fria från traditioner, fria från moraliska principer, fria från samhällets alla begränsande normer och fria från de begränsningar som regeringar eller lagar sätter. Några har varit hejdlöst njutningslystna. Som Harry Emerson Fosdick (1878–1969) sade, har de "vanor som binder dem och sjukdomar som plågar dem och ett dåligt rykte som störtar dem i fördärvet".

De som dukat under för en sådan personlig katastrof finner ofta att balansen i deras liv blir rubbad och ojämn. Många människor lägger ner allt för mycket dyrbar energi på att protestera mot reglerna. Eftersom de inte själva bestämt reglerna, känner några att de inte behöver begränsas av dem. Andra gör det till en sport att pröva hur långt de kan gå utan att åka fast. Några tror att de genom att bryta mot reglerna blir starkare eller självständigare. De som bekämpar reglerna lägger ner mycket tid och energi på att försöka ge uttryck för oberoende i sin strävan efter att finna en identitet. Och när de färdats länge på den vägen, märker de att det inte är vägen till frihet utan till slaveri.

Talanger, gåvan att kunna uttrycka sig på olika sätt och dyrbar tid förbrukas på att simma mot strömmen. Jag tvekar inte att framhålla att unga män kan lära sig att uttrycka sig bättre genom att utmärka sig i klassrummet eller på idrottsplatsen än de kan i ett gäng eller genom omoraliskt uppträdande. Unga kvinnor kan utveckla en bättre identitet och få mer uppmärksamhet genom att satsa på studierna och konstnärliga uttrycksområden än genom att klä sig oanständigt.

Det finns tillfällen när vi alla måste visa lite företagsamhet och ta ställning till vad vi önskar behålla eller förändra för att bevara vår självrespekt och inte bli som "ett strå som vajar för vinden" (Matt 11:7). Vi behöver göra viktiga ställningstaganden i livet när det gäller moralfrågor och inte kämpa mot oviktiga saker och ting, som får oss att verka underliga, obalanserade eller omogna. Vi tappar mycket trovärdighet och kraft, och vi riskerar att vägas på en ojämn våg om vi, i stil med Don Quijote, håller på med att "angripa väderkvarnar".

För var och en av oss väntar en överjordisk välsignelse när vi gör rätta moraliska val. Det är mycket lättare för dem som har en rättfärdig balans att följa "den Helige Andens maning" (Mosiah 3:19). Då kan vi lämna den naturliga mannens eller kvinnans egenskaper bakom oss och bli en mycket mer upplyst person. Alma rådde sina bröder att "icke mera strida emot den Helige Anden" (se Alma 34:38). Den Helige Andens gåvor ger speciella krafter åt dem som studerar och lär. "Han skall lära er allt och påminna er om allt" (Joh 14:26). Ja, "den Helige Anden skall vara din ständige ledsagare" (L&F 121:46).

Hur verkar den Helige Andens underbara gåvor? Äldste Parley P Pratt (1807–1857) i de tolv apostlarnas kvorum sade: "Den upplyser sinnet, utökar, förstorar, utvidgar och renar alla naturliga passioner och känslor och anpassar dem, genom visdomens gåva, till deras rättmätiga bruk. . . . Den inspirerar till dygd, vänlighet, godhet, ömhet, mildhet och barmhärtighet. Den utvecklar sköna personlighetsdrag. . . . Den utvecklar och livar upp alla förmågor hos den fysiska och intellektuella människan. Den ger kraft och styrka åt nerverna. Kort sagt skänker den märg till benen, glädje till hjärtat, ljus till ögonen, musik till öronen och liv åt hela varelsen." Personer som åtnjuter dessa gåvor har "ansiktets ljus" och närvaron av dem är som "den äkta glädjens och välvillighetens varma glöd".[1]

En viktig del av evangeliets budskap är att vi inte ska vara alltför rigorösa: att vi ska öppna vårt sinne, utveckla lite tolerans och inte vara snabba till att döma. Jag lärde mig när jag förtjänade mitt levebröd som jurist att vi inte alltid känner till alla fakta. Det verkade alltid finnas minst två sidor av ett problem. Allting är inte bara svart eller vitt. Rådet som Frälsaren gav när han undervisade sina

Unga män kan lära sig att uttrycka sig bättre genom att utmärka sig i klassrummet eller på idrottsplatsen än de kan i ett gäng eller genom omoraliskt uppträdande.

tolv löd: "Jag skickar er som får in bland vargar. Var därför kloka som ormar och oskyldiga som duvor" (Matt 10:16).

Det är inte alltid lätt att uppnå rätt balans. Förutom det vi läser i tidningarna kan vi föra de flesta av problemen i världen rakt in i våra hem – i färg. Vårt eget liv går också upp och ner och vi har våra egna utmaningar. Stressen i livet är verklig och ganska konstant.

Det finns emellertid ett försvar mot motgångar: humor. En man sade eftertänksamt: "Det finns säkert inte något annat skydd mot olyckliga omständigheter som är lika effektivt som ett inrotat sinne för humor."[2]

Under alla de år som jag har välsignat nyfödda barn, inklusive mina egna, har jag välsignat dem med ett sinne för humor. Jag gör det med förhoppningen om att det ska skydda dem mot att vara alltför rigorösa, att det ska ge dem balans i livet och att omständigheter och problem och svårigheter inte ska förstoras.

För många år sedan i en av Utahs domstolar togs ett skilsmässomål upp till prövning. En av advokaterna, som kände sig kränkt och förtörnad, tog plats i vittnesbåset för att meddela rätten det faktum att så sent som kvällen innan hade mannen och hustrun försonats. Advokaten underströk att på grund av förlikningen agerade det andra ombudet principlöst, ojust och oetiskt som nu tog upp målet i domstolen.

Domaren vände sig mot den andre advokaten och

FOTO: JERRY GARNS; ELEKTRONISK FRAMSTÄLLNING PAT GERBER

Att utveckla god humor kan vara till hjälp när vi ska hitta vår identitet. Det är viktigt för alla att lära sig skratta åt sig själv. Våra ledare har visat att man kan ha både tro och humor.

frågade om han nu skulle ta plats i vittnesbåset för att vederlägga beskyllningarna angående sin karaktär. Den kränkte advokaten, som var en klok och erfaren man, sade: "Nej, herr domare. Jag tänker inte sätta mig i vittnesbåset. Han kanske skulle kunna bevisa alla anklagelserna mot mig." Rättssalen fylldes av skratt, spänningen var bruten och saker och ting reddes snabbt ut.

Thomas Carlyle (1795–1881) sade: "Sann humor utgår lika mycket från hjärtat som från huvudet. Det finns inget förakt i den, den består huvudsakligen av kärlek. Den resulterar inte i skratt, utan i stilla leenden, vilka går mycket djupare."[3] Och Abraham Lincoln (1809–1865) sade en gång: "Med den fruktansvärda press jag har på mig natt och dag, skulle jag dö om jag inte fick skratta."[4]

Att utveckla god humor kan vara till hjälp när vi ska hitta vår identitet. Ungdomar som försöker finna ut vilka de verkligen är, oroar sig ofta för om de kan övervinna och handskas med de svårigheter som de konfronteras med och som de har framför sig. De kommer att märka att de lättare kan klara stötarna och snabbare hitta sig själva om de utvecklar den positiva humorn som kommer naturligt. Det är viktigt att vi alla lär oss att skratta åt oss själva.

En viktig aspekt, när det gäller att lära sig skratta åt sig själv, är att inte vara rädd för att begå misstag. När jag var biskop försökte vi organisera en församlingskör. Vi hade en bra ledare, broder Anderson. Men han uppmuntrade mig att sjunga i kören. Jag kände att för att i någon mån stödja

broder Anderson och de andra, borde jag försöka sjunga ihop med dem. Det förvärrade emellertid bara saken.

Broder Anderson uppmuntrade gärna körmedlemmarna att utveckla sina talanger genom att sjunga solo. En söndag under körövningen bad han mig sjunga ett litet solo. Jag tyckte det var väldigt svårt att säga nej inför kören, så när vi framträdde under sakramentsmötet försökte jag sjunga solot. Jag var så rädd att handen skakade så att jag knappt kunde hålla i papperet. Jag kände mig generad och förödmjukad. Hela masken av värdighet försvann.

När jag efter mötet gick längs mittgången möttes jag av varma leenden och uttryck för förståelse och stöd. Någon sade: "Det är verkligen skönt att se att du också kan vara rädd, biskopen." Den dagen blev biskopen mer mänsklig.

Våra ledare har visat att man kan ha både tro och humor. Det sades om Heber C Kimball (1801–1868) att han bad och talade med Gud "som en man talar med en annan" (Abraham 3:11). Men "vid ett tillfälle, när han uppsände en innerlig vädjan för vissa människors skull, överraskade han de andra som knäfallit i böneringen med att mitt under bönen brista ut i skratt. Han återfick snabbt fattningen och sitt högtidliga sätt att uttrycka sig och sade ursäktande: 'Herre, det gör mig full i skratt att be för vissa människor.'"[5] Detta sinne för humor hade också hans sonson, president Spencer W Kimball (1895–1985).

En annan man som hade ett underbart sinne för humor och en härlig entusiasm var äldste LeGrand Richards (1886–1983) i de tolv apostlarnas kvorum. En dag kom en stavspresident för att träffa mig på mitt kontor. På vägen ut stannade han till för att hälsa på äldste Richards, som skulle komma till hans stav om en eller två veckor. Han frågade: "Broder Richards, hur mår du?" Denne storsinte apostel sade: "Jo, det ska jag säga dig. Min kropp, huset som jag bor i, håller på att bli gammal och sliten." Sedan tillade han något som alla hans 95 år vittnade om: "Men den verklige LeGrand Richards sprudlar av energi."

Ett gott sinne för humor hjälper oss att finslipa våra talanger. En av talangerna som i hög grad behöver utvecklas är förmågan att vara lyhörd för hur andra känner sig. Det innebär bland annat att nå ut till andra och röra vid deras hjärta. Genom att vi lär oss att inte själva vara rädda, kan vi skapa en släktskapskänsla för andra. Under den Helige Andens inflytande förbättras våra förmågor storligen.

Balans är i hög grad att veta vilka saker som kan förändras, få rätt perspektiv på dem och inse vad som inte kommer att förändras. Balans handlar också om vår inställning. Må vår inställning vara den att vi ska ha balans och visdom och gott omdöme i allt vi gör. □

SLUTNOTER

1. *Key to the Science of Theology* (1877), s 101–102.
2. Thomas Wentworth Storrow Higginson, citerad i *The New Dictionary of Thoughts* (1961), s 283.
3. Citerad i Burton Stevenson, utgivare, *The Home Book of Quotations* (1934), s 938.
4. Citerad i *The New Dictionary of Thoughts*, s 283.
5. Orson F Whitney, *The Life of Heber C Kimball* (1992), s 427.

TANKAR FÖR HEMLÄRARE

1. Det är viktigt att ha balans i livet för vårt eget välbefinnandes skull.

2. När vi gör rätta val är det mycket lättare att följa "den Helige Andens maning" (Mosiah 3:19), vilket hjälper oss att bibehålla balansen.

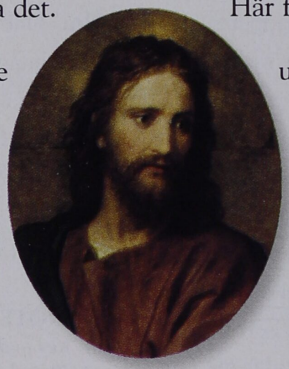
3. Balans är i hög grad att veta vilka saker som kan förändras, få rätt perspektiv på dem och inse vad som inte kommer att förändras.

4. Det är lättare att klara stötarna i livet om vi utvecklar ett sinne för humor och lär oss att skratta åt oss själva.

5. Balansen beror på vår inställning, vilken kan formas av våra rättfärdiga önskningar och böner till vår himmelske Fader.

Sträva mot högre mål

President Gordon B Hinckley har sagt: ”Detta är för oss alla en viktig tid för beslut. För många är det dags att påbörja något som kommer att fortsätta så länge ni lever. . . . Höj er till föredömen inom andliga, mentala och fysiska områden. Ni kan göra det. Ni kanske inte blir något geni. Ni kanske saknar en del förmågor. Men många av oss kan prestera bättre än vad vi nu gör. Vi är medlemmar i denna underbara kyrka vars inflytande nu märks över hela världen. Vi är människor med en nutid och en framtid. . . . Var ett föredöme” (se ”Sträva mot högre mål”, *Liahona*, sep 1999, s 6).

Här följer några berättelser om ungdomar som utmärker sig i livet genom att sträva efter att följa Frälsarens, Jesu Kristi, exempel och leva enligt hans evangelium.

Titta och se

Shane Wise, som berättat för Christie Giles

Fattar han inte att han gör så att vi kommer för sent till mötet med den bästa familj jag någonsin undervisat? ropade jag inom mig medan jag vände på cykeln. Jag var missionär i Taiwanmissionen Taipei och min nya kamrat, äldste Loo, kom som vanligt på efterkälken.

Jag fann att han talade med en argsint kvinna som i ena handen höll en tjock pinne och med den andra höll ett hårt grepp om en liten gnällig pojke. Jag lyssnade när äldste Loo försökte förmå henne att inte slå pojken. Hon gick därifrån utan pinnen.

När vi slutligen kom till familjen vi bestämt möte med, undervisade min kamrat dem om ”det största och första budet” att älska Herren. ”Sedan kommer ett av samma slag”, läste han, ”Du skall älska din nästa som dig själv” (Matt 22:38–39).

Jag ryckte till. Även om jag hade hållit den lektionen många gånger, var det som om jag hörde skriftstället för första gången. *Jag skulle ha hjälpt den lille pojken om vi inte varit så sena*, intalade jag mig. Men jag kunde inte övertyga mig själv.

Efter en underbar lektion om offer och tjänande, gav vi oss iväg till nästa undervisning. Men innan vi kommit särskilt långt insåg jag att jag än en gång var utan min kamrat. Äldste Loo hjälpte en berusad man som kvaddat sin motorcykel.

När vi långsamt gick över torget där det myllrade av folk, stannade min kamrat igen. Jag såg på när han knäböjde bredvid ett gråtande barn som verkade ha gått vilse. Barnets ögon var röda och svullna, och hans ansikte var randigt av tårar. Vi lämnade honom inte

förrän några människor försäkrat äldste Loo om att de skulle hitta pojkens föräldrar.

Jag sade ingenting, men tankarna rusade. *Varför hade jag inte lagt märke till pojken som grät? Eller till motorcyklisten? Varför såg han det som jag inte såg?*

Då slog det mig. Han såg tillfällen att tjäna någon eftersom han tittade efter dem. Det var inte för att han njöt av utsikten som han kom på efterkälken. Han tittade efter människor i nöd.

Jag undrade vad jag skulle se om jag verkligen försökte.

Nästa morgon cyklade jag inte framför min kamrat. Vi cyklade sida vid sida, tittade, lyssnade och var redo att hjälpa.

Sedan dess saktar jag ner och tittar en gång till, närhelst jag tror att någon behöver min hjälp. Det är fantastiskt hur mycket jag ser.

En studieplan

Anna Albano

När jag var bara fem år gammal sade min pappa att han var imponerad över mina anteckningsböcker i första klass. Han sade att jag skulle lära mig något varje ledig stund. Eftersom han dog strax därefter var det sista

gången jag såg att min far verkligen var nöjd med mig. Som följd därav har jag alltid studerat för mitt eget nöjes skull, men också för min pappas skull.

Många år senare arbetade jag hårt som elev vid universitetet och jag tyckte om min utbildning. När jag döptes som medlem i Neapels centrala gren, Neapels distrikt i Italien, blev min lycka fullständig. Jag hade funnit den sanning som jag alltid sökt efter. Jag tillbringade många lyckliga stunder med att läsa Mormons bok, andra skrifter och *Liahona* (italienska). Ju mer jag studerade dessa inspirerade verk, desto större blev min önskan att lära. Vilken glädje jag fann i att studera evangeliet! Jag älskade att praktisera buden och tyckte om att gå ut som besökslärare och arbeta tillsammans med missionärerna.

Men allteftersom mina andliga kunskaper ökade, halkade jag efter med universitetsstudierna. Jag misslyckades till och med med en del tentor eftersom jag inte läst på ordentligt. När min mor, som inte är medlem i kyrkan, märkte mina ändrade vanor, sade hon: "Nu får det vara nog med kyrkan! Nog med dessa mormoner!"

Hennes ord sårade mig. Det var inte kyrkans fel att jag uppförde mig på det viset, jag hade mig själv att skylla. Jag skämdes för att jag var ett så dåligt exempel för min mor.

Jag visste att mina universitetsstudier var viktiga, men jag kunde inte sluta upp att studera något som var så välbehagligt för min själ. Vad kunde jag göra? Jag gick till Gud i bön. Slutligen, efter många böner, fick jag mitt svar.

I dag finns det två bokhögar på mitt skrivbord. Till höger ligger skrifterna och senaste numret av *Liahona*, och till vänster ligger böckerna inför min nästa tenta. Varje dag börjar och slutar jag mina studier med skrifterna. Jag har begränsat mig till ett fast schema där jag som lön för mödan läser en artikel i tidningen eller ett kapitel i Mormons bok under pauserna i studierna.

Av detta har jag lärt mig en viktig läxa. Vi bör lära oss mycket om *alla* goda ting, så att vi kan vara goda föredömen och hjälpa andra. Jesus själv "blev äldre och visare och vann Guds och människors välbehag" (Luk 2:52).

Jag fortsätter med min studieplan och försöker alltid hålla mig nära Herren och finna vägar att tjäna honom i allt jag gör – både andligt och timligt.

Att passa in

Jennifer Parry

När jag låg där i motellrummet och såg fram emot statsmästerskapet i terränglöpning dagen därpå, kämpade jag med alla de olika känslor som en sextonåring kan ha. Jag kände att jag sprang sämre nu än tidigare år. Jag kände mig ful. Att jag aldrig blivit uppvaktad eller haft någon pojkvän förstärkte min känsla av osäkerhet. Jag ville så väldigt gärna känna mig accepterad.

Jag hade gått och lagt mig tidigt och mina lagkamrater trodde att jag sov. Jag hörde dem fnittra och sedan klappade de mig på axeln och sade: "Här, Jenny, får du lite vatten." Jag kunde med en gång känna på lukten att det inte var vatten.

Jag blev arg på dessa "vänner" för att de försökte spela mig ett spratt. Trodde de verkligen att jag var så dum? Jag blev rädd för att de kanske skulle tvinga mig att dricka spriten. Jag längtade efter tryggheten hos min familj, men det verkade så barnsligt för någon i min ålder.

Tusentals frågor dök upp. *Skulle jag, genom att dricka, få tillhöra "innegänget"? Skulle alkoholen göra mig vacker? Skulle den ge mig en pojkvän? Skulle jag kunna springa fortare eller rent av vinna loppet i morgon?*

Jag visste svaren på dessa frågor. Jag sade bestämt: ”Nej, det är inte vatten och jag tänker inte dricka det.” Även om dessa båda flickor vann över mig i loppet dagen därpå, visste jag att jag hade vunnit ett mycket viktigare lopp i Herrens ögon.

Bussfärden hem verkade vara extra lång. Jag var ivrig att komma hem till min familj och berätta för min mamma vad som hade hänt.

Kvällen därpå vid middagen fick jag en present av min mamma. Mina fem syskon såg på när jag öppnade den. Jag fick den för att jag skulle veta att min familj var stolt över mitt beslut att lyda visdomsordet.

Runt middagsbordet den kvällen fick min familj mig att känna mig talangfull, vacker och accepterad – accepterad på ett sätt som jag kanske aldrig kommer att känna mig i skolan eller i laget med terränglöpare.

Förberedelser för livets stormar

Anja Müller

I norra Tyskland där jag bor kom vinterns snöstormar senare än vanligt. Jag brydde mig därför inte om förutsägelserna om snö i radion just den morgonen. *Om vädret verkligen skulle slå om,* tänkte jag, *har jag hunnit hem till dess.* Jag gick till bussen – utan att alls ha klätt mig varmt.

Det snöade kraftigt efter skolan, och när jag klev av bussen hade jag en bit att cykla för att komma hem. Jag var arg på mig själv för att jag inte brytt mig om att lyssna på väderrapporten i radion.

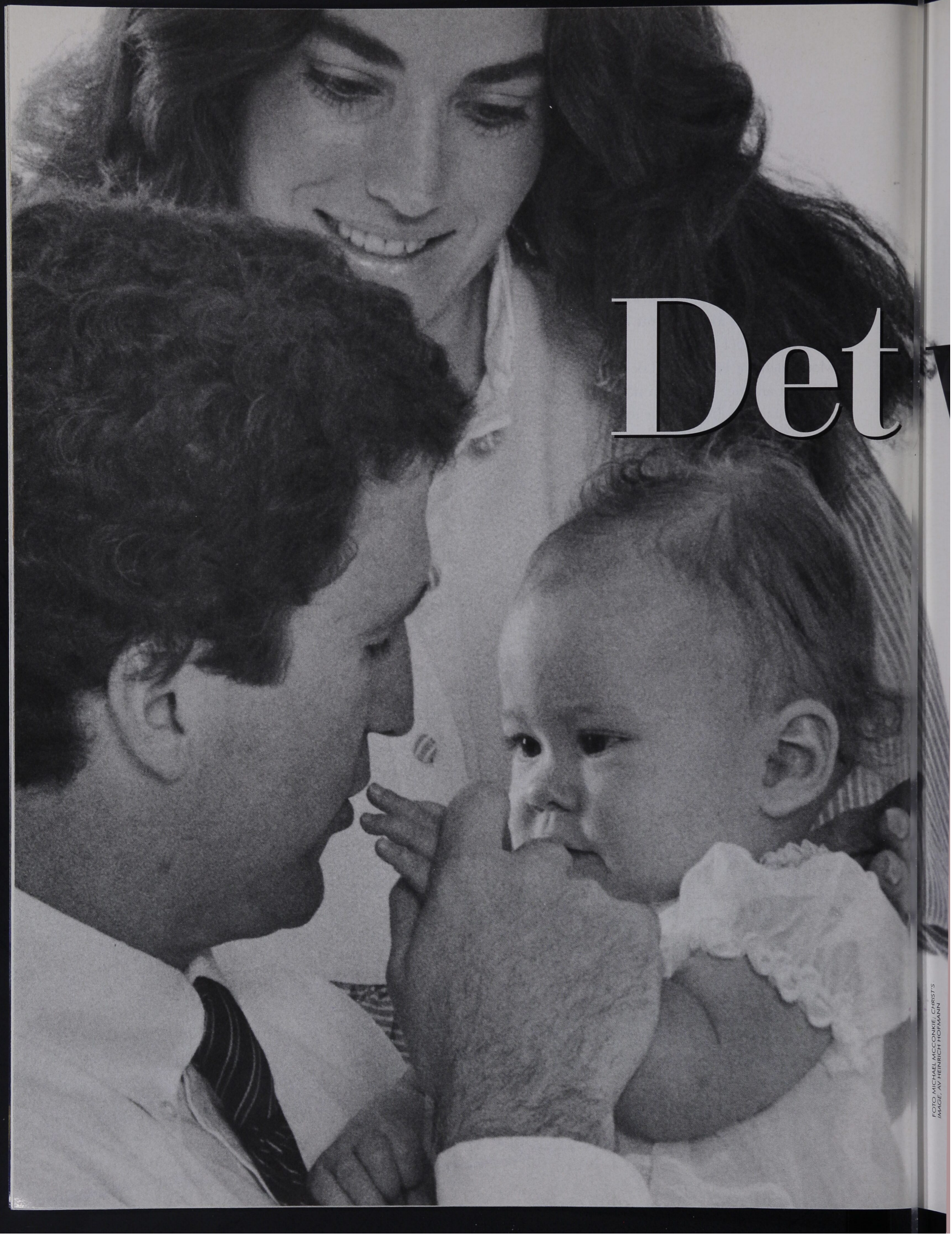
Motvinden var bitande kall och de små snöflingorna stack mig i ansiktet som tusen nålar. Det gick en iskall rysning genom mig. Det var inte bara svårt att ta sig hem utan också smärtsamt.

När jag äntligen kom hem bytte jag kläder och såg på snöstormen från mitt bekväma rum. Då slog det mig att det jag upplevde den dagen kan jämföras med livet.

Vi vet att vår tro och lydnad ibland sätts på prov. Ändå nonchalerar vi ibland varningarna och förbereder inte oss tillräckligt för att motstå frestelserna. Jag vet av egen erfarenhet att vi kan hamna i vanskliga situationer fortare än vi tror. Andlig förberedelse kan hjälpa oss förstå vår himmelske Faders önskningar beträffande oss. Förberedelserna gör det också möjligt för våra andar att bestämma över våra kroppar när vi utsätts för frestelser. Att förbereda sig är mycket bättre än att erfara syndens lidande.

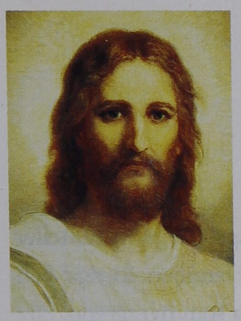
Var och en av oss bör förbereda oss för kommande stormar i livet, även om vi inte tror att de kommer. □

Det

FOTO MICHAEL MCCONKIE; CHRIST'S IMAGE, AY HEINRICH HOFMANN

MÅNGFALDEN OCH DEN FRIA VILJAN ÄR INTE DET VIKTIGASTE I LAGEN. DET SOM FRÄMST FÖR OSS NÄRMARE VÅRT MÅL – EVIGT LIV – ÄR ATT VI ÄLSKAR GUD, LYDER HANS BUD OCH I ENIGHET UTFÖR ARBETET I HANS KYRKA.

viktigaste

Äldste Dallin H Oaks
i de tolv apostlarnas kvorum

Matteus evangelium innehåller Frälsarens fördömande av de skriftlärde och fariseerna: ”Ve er, skriftlärda och fariseer, ni hycklare som ger tionde av mynta och dill och kummin men försummar *det viktigaste* i lagen: rättvisa, barmhärtighet, trohet” (Matt 23:23; kursiveringen tillagd).

Jag vill tala om något av ”det viktigaste” som vi kanske förbiser om vi tillåter oss att koncentrera oss enbart på mindre viktiga ting. Det viktiga som jag syftar på är egenskaper som tro och kärlek till Gud och hans verk, vilka på det bestämdaste för oss mot våra eviga mål.

När jag talar om det som är viktigast försöker jag jämföra våra slutliga mål i evigheten med de jordiska metoder eller kortsiktiga mål som vi använder oss av för att uppnå dem. Aposteln Paulus beskrev skillnaden mellan ett jordiskt och evigt perspektiv på följande sätt: ”Det synliga är förgängligt, men det osynliga är evigt” (2 Kor 4:18).

Om vi koncentrerar oss alltför intensivt på våra synliga jordiska metoder eller mål, kan vi bli blinda för våra eviga mål, som aposteln kallade ”osynliga”. Om vi gör det kan vi glömma vart vi bör vara på väg och ur evig synpunkt bli stillastående. Vår position i evigheten förbättras inte genom att vi flyger längre och fortare i jordelivet, utan endast genom att vi på ett kunnigt sätt förflyttar oss i rätt riktning. Som Herren sade till oss i en nutida uppenbarelse: ”I skolen göra så som Anden vittnar för eder . . . i all hjärtats helighet, så att I vandren i uppriktighet för mig och *övervägen ändamålet med eder frälsning*” (L&F 46:7; kursiveringen tillagd).

Vi får inte blanda ihop medel och slutmål. Cykeln är inte bestämmelseorten. Om vi förlorar våra eviga mål ur sikte, kanske vi tror att det viktigaste är hur fort vi tar oss fram och att vilken väg som helst för oss till bestämmelseorten. Aposteln Paulus jämförde denna inställning med att vara ivrig i gudstron men att sakna den rätta insikten (se Rom 10:2). Ivern är en metod, inte ett mål. Ivern – även ivern i gudstron – kräver att vi har insikt om Guds bud och hans plan för sina barn. Med andra ord får inte de viktigaste eviga målen ersättas av jordiska metoder, oavsett hur bra dessa i sig själv är.

Så här långt har jag talat i allmänna ordalag. Nu vill jag ge er tre exempel.

FOTO MICHAEL MCCONKIE, *CHRIST'S IMAGE*, AV HEINRICH HOFMANN

FAMILJEN

Alla sista dagars heliga förstår att det är ett evigt mål att få en evig familj. Upphöjelse är en familjeangelägenhet, som inte är möjlig utan det eviga äktenskapsförbundet, vilket möjliggör underbara familjerelationer. Men detta betyder inte att allt som har att göra med jordiska familjer är ett evigt mål. Det finns många kortsiktiga mål i samband med familjen – till exempel familjens samhörighet eller enigheten och kärleken i familjen – som är metoder och inte utgör de eviga mål som vi framför allt bör sträva efter. Att till exempel driva ett fördärvligt företag av lojalitet till familjen, är självklart ingen dygd. Inte heller är det en dygd att av lojalitet till familjen förtiga och vidmakthålla någon sådan ond vana som övergrepp.

Syftet med jordiska familjer är att sätta barn till världen, lära dem vad som är rätt och förbereda hela familjen för upphöjelse i eviga släktskapsförhållanden. Evangelieplanen innefattar den sortens styrelsesätt, fostran, solidaritet och kärlek i familjen som hjälper oss att uppnå dessa slutliga mål. Men även kärleken till familjen lyder under det största budet, som är att vi ska älska Gud (se Matt 22:37–38), och Frälsarens direktiv: ”Om ni älskar mig, kommer ni att hålla mina bud” (Joh 14:15). Som Jesus sade: ”Den som älskar far eller mor mer än mig, han är inte värd att tillhöra mig, och den som älskar son eller dotter mer än mig, han är inte värd att tillhöra mig” (Matt 10:37).

Upphöjelse är en familjeangelägenhet, som inte är möjlig utan det eviga äktenskapsförbundet, vilket möjliggör underbara familjerelationer.

VAL ELLER FRI VILJA

Mitt nästa exempel i detta budskap om det som är viktigast är den roll valet, eller den fria viljan, spelar.

Få begrepp har möjlighet att vilseleda oss mer än föreställningen om att valet, eller den fria viljan, är ett slutligt mål. För sista dagars heliga beror den eventuella förvirringen delvis på det faktum att den fria viljan – rätten att välja – är en grundläggande förutsättning för livet på jorden. Utan denna dyrbara gåva från Gud skulle inte syftet med jordelivet kunna förverkligas. För att säkerställa vår fria vilja under jordelivet utkämpade vi en väldig kamp, som i Uppenbarelseboken kallas "en strid i himlen". Denna förjordiska strid slutade med att djävulen och hans änglar störtades ner på jorden och förnekades möjligheten att få en jordisk kropp (se Upp 12:7–9).

Men vi segrade i vårt krig om att säkerställa den fria viljan. Provet i detta jordiska efterkrigstillstånd handlar inte om att säkerställa den fria viljan utan om att använda den – till att välja gott i stället för ont, så att vi kan nå våra eviga mål. I jordelivet är valmöjligheten en metod, inte ett mål.

Naturligtvis måste dödliga människor ändå lösa många frågor angående vilka begränsningar eller följder som bör läggas på valmöjligheten. Men sådana frågor sorterar under rubriken frihet och inte den fria viljan. Många förstår inte detta viktiga faktum. Vi har ansvaret att använda vår fria vilja i en värld full av val. Det duger inte att låtsas att vår fria vilja har tagits ifrån oss, när vi inte fritt kan bruka den utan att det för med sig oönskade konsekvenser.

Eftersom valmöjligheten är en metod, kan vi välja hur som helst i fråga om vad som helst, och våra val kan hjälpa oss att nå vilket mål som helst. De som betraktar valfriheten som ett mål kan därför lätt hamna i den situationen att de försöker rättfärdiga alla val de gör. "Valfrihet" kan till och med bli en slogan för att rättfärdiga ett visst val. I dag tas det till exempel för givet att den som säger: "Jag är för valfrihet" är emot alla juridiska begränsningar på kvinnans val att abortera ett foster.

Som ung professor i juridik för över 30 år sedan publicerade jag en av de första artiklarna om de juridiska följderna av abort. Sedan dess har jag som välunderrättad följt den nationella debatten och de beklagliga beslut som Förenta staternas högsta domstol antog om den så kallade "rätten till abort". Jag har fascinerats av hur skickligt de som sökt och nu försvarar legaliserad fri abort har lyft bort frågan i debatten om de moraliska, etiska och medicinska för- och nackdelarna med juridiska begränsningar på abort, och inriktat debatten på parollen eller frågan om valfrihet. Parollen "valfrihet" har haft en nästan magisk inverkan när det gällt att rättfärdiga abort och uppväga motståndet mot detta.

Paroller om valfrihet har varit särskilt lockande för sista dagars heliga eftersom vi vet att den fria viljan, som kan beskrivas som förmågan att välja, är en grundläggande nödvändighet i evangelieplanen. Alla sista dagars heliga är för valfrihet enligt denna teologiska definition. Men att vara positiv till behovet av fri vilja avslutar inte saken för vår del. Valfriheten är en metod, inte det högsta målet. Vi är ansvariga för våra val och endast rättfärdiga val för oss mot våra eviga mål.

I denna ansträngning följer sista dagars heliga profeternas lärdomar. Vår profetiska ledning i ämnet är otvetydig. Herren befallde: "Du skall icke . . . dräpa, ej heller göra något som är detta likt" (L&F 59:6). Kyrkan motsätter sig frivillig abort på grund av personlig eller social bekvämlighet. Kyrkans medlemmar får inte underkasta sig, utföra, uppmuntra till, bekosta eller ombesörja abort. Detta råd säger vad vi måste göra när det gäller det viktigaste i lagen – de val som för oss mot evigt liv.

I dagens värld är vi inte trogna våra lärdomar om vi bara är för valfrihet. Vi måste försvara det *rätta* valet. De som envisas med att vägra tänka längre än till sådana paroller som "för valfrihet" avviker från målen som de låtsas omfatta, och stödjer till slut följder som de kanske inte skulle gett stöd åt om följderna hade presenterats utan förklädnad.

Tänk till exempel på hur en del har begagnat sig av de

eventuella undantagen till vår bestämda lära att inte tillåta abort. Våra ledare har sagt att enda möjliga undantagen är då graviditeten uppkommit till följd av våldtäkt eller incest, eller då medicinsk expertis fastställt att moderns liv eller hälsa allvarligt hotas eller då medicinsk expertis fastställt att fostret har så svåra defekter att det inte kommer att leva efter födseln. Inte ens dessa undantag rättfärdigar automatiskt en abort. Abort är en mycket allvarlig sak och bör övervägas först efter det att ansvariga personer rådgjort med sin biskop och fått gudomlig bekräftelse genom bön.

Några sista dagars heliga säger att de djupt beklagar aborter, men de anger dessa enstaka undantag som grund för sin positiva inställning till att lagen bör tillåta fri abort under alla omständigheter. Dessa personer bör inte blunda för att omständigheterna som beskrivs i de tre undantagsfallen är extremt sällsynta. Befruktning i samband med incest eller våldtäkt – den omständighet som mest åberopas av dem som använder sig av undantagen för att argumentera för fri abort – handlar det till exempel bara om i en bråkdel av aborterna. Över 95 procent av de miljoner aborter som utförs varje år tar död på ett foster som avlats när det rått samförstånd i det sexuella förhållandet. I 95 procent av aborterna är det alltså inte fråga om att hävda valfriheten utan att undvika dess konsekvenser.[1] Att använda argument som "valfrihet" för att försöka rättfärdiga att följderna av ett val förändras, är ett klassiskt exempel på hur man underlåter att göra det som Frälsaren kallade "det viktigaste i lagen".

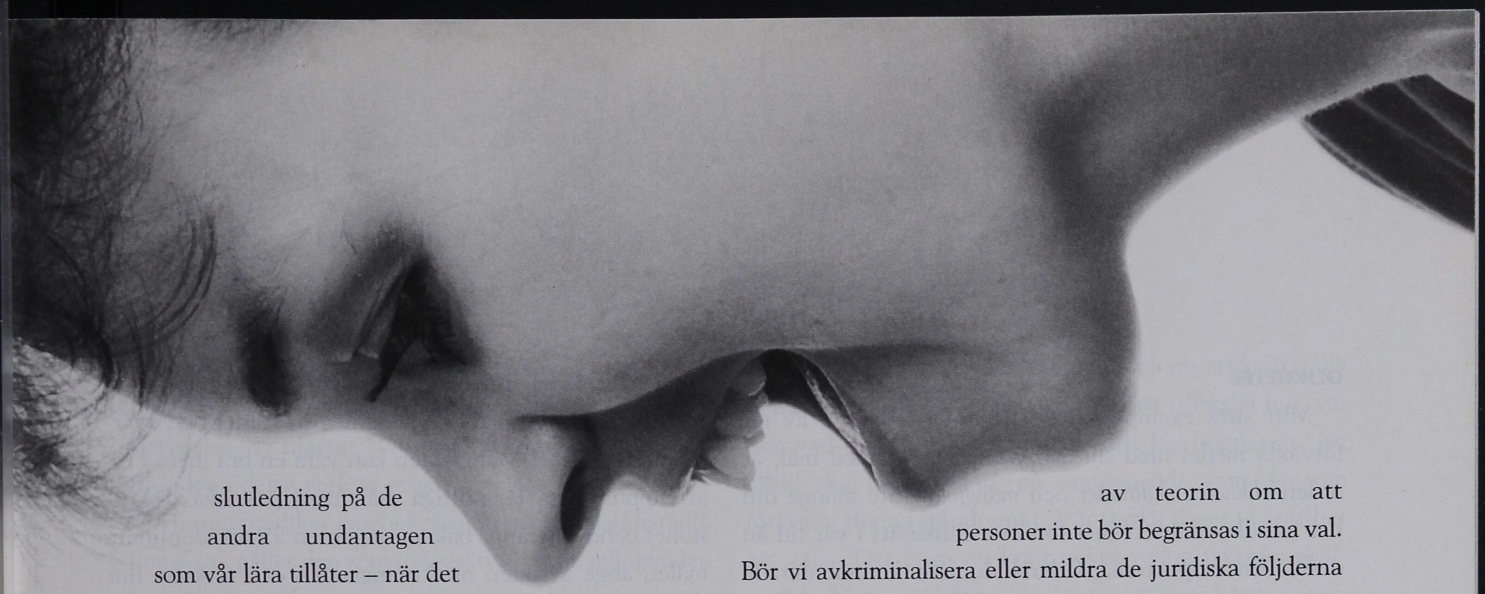
En ledande utgångspunkt för de världsliga eller filosofiska argumenten för fri abort är argumentet att en kvinna bör ha kontroll över sin egen kropp. För inte så länge sedan fick jag ett brev från en fundersam sista dagars helig som är bosatt utanför Förenta staterna. Han analyserade detta argument i världsliga termer. Eftersom han i sina analyser kommer till samma slutsats som jag har betonat på religiösa grunder, citerar jag brevet här till uppbyggelse för dem som är mest utsatta för övertalning på denna punkt:

"Varje kvinna har, inom naturens gränser, rätt att välja vad som ska eller inte ska hända med hennes kropp. Varje kvinna ansvarar samtidigt för hur hon använder sin kropp. Om hon genom sitt val uppträder på ett sådant sätt att ett mänskligt foster avlas, har hon inte bara rätt *till* utan också ansvar *för* det fostret. Om det är en oönskad graviditet, har hon ingen rätt att döda fostret och påstå att det inkräktar på hennes rätt att välja. Hon valde själv vad som skulle kunna hända med hennes kropp genom att riskera graviditet. Hon hade sin valmöjlighet. Om hon inte kan ange någon bättre anledning, bör hennes samvete tala om för henne att abort skulle vara ett högst oansvarigt val.

Vad utgör en god anledning? Eftersom ett mänskligt foster har inre och oändliga mänskliga värden, skulle den enda goda anledningen till en abort vara en skändning eller ett berövande av, eller hot mot, kvinnans rätt att välja vad som ska eller inte ska hända med hennes kropp. Enbart sociala, utbildningsmässiga, ekonomiska eller personliga hänsynstaganden uppväger inte värdet av fostrets liv. Dessa hänsynstaganden kan i sig leda till beslutet att lämna bort babyn för adoption efter födseln, men inte till att avsluta dess tillvaro i livmodern.

Kvinnans rätt att välja vad som ska eller inte ska hända med hennes kropp blir självklart kränkt vid våldtäkt eller incest. När följden i ett sådant fall blir befruktning, har kvinnan den moraliska liksom den juridiska rättigheten till abort, eftersom graviditeten är en följd av någon annans oansvarighet, inte hennes egen. Hon måste inte ta ansvar för den. Att tvinga henne juridiskt att bära på fostret tills det är fullt utvecklat, skulle vara att ytterligare kränka hennes rättighet. Hon har också rätt att vägra abort. Det skulle ge henne rätten till fostret och även ansvaret för det. Hon kan senare avstå från denna rättighet och detta ansvar genom att adoptera bort barnet efter födseln. Vad hon än gör är det ett ansvarsfullt val."

Mannen som skrev dessa ord tillämpade samma

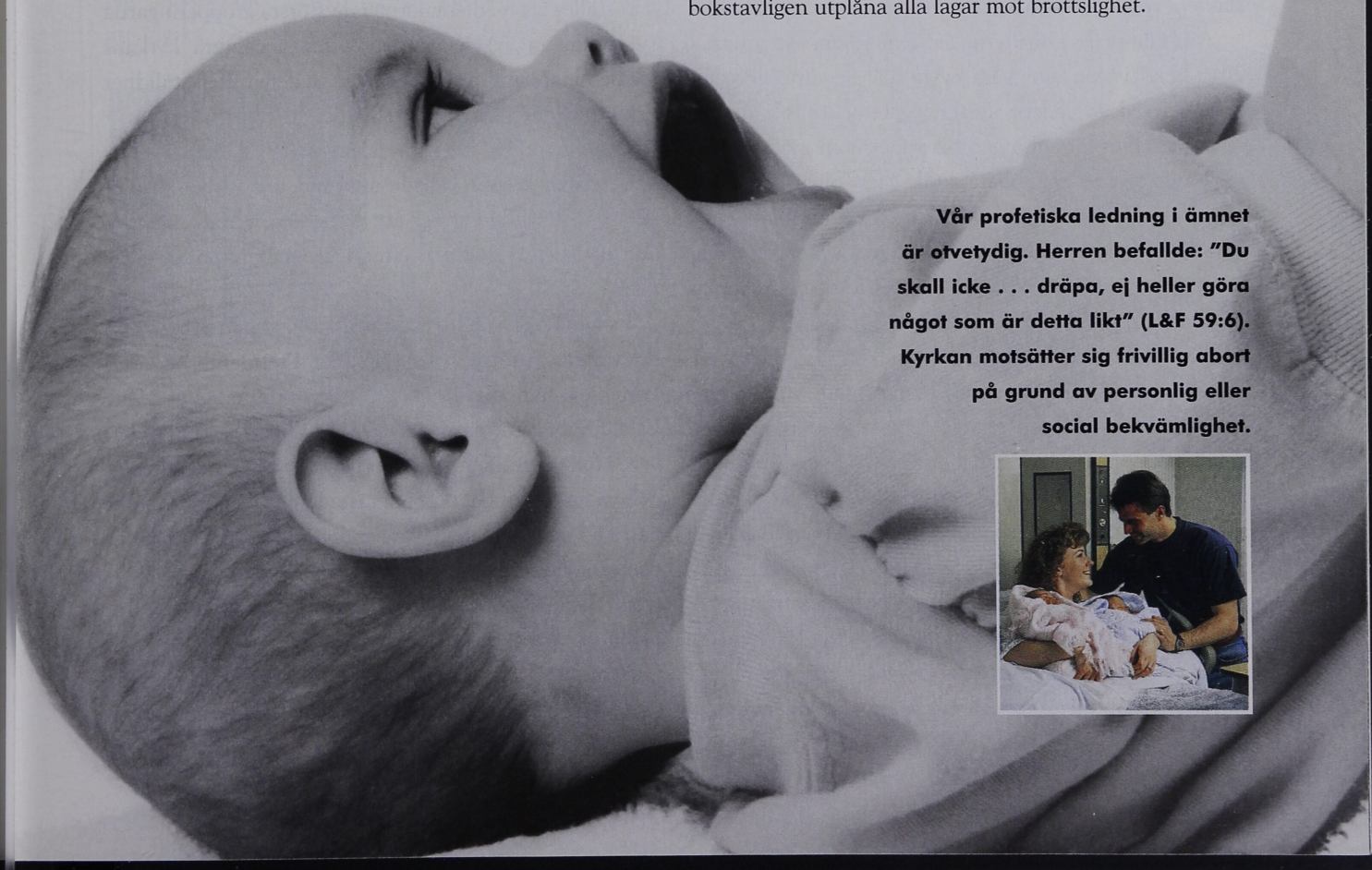

slutledning på de andra undantagen som vår lära tillåter – när det finns fara för moderns liv och då det fastställs att ett barn inte kommer att överleva födseln.

Jag avslutar denna diskussion om valmöjlighet med två mycket korta punkter.

Om vi säger att vi är emot abort i vårt eget liv, men för valfrihet i vår politiska inriktning, säger vi att vi inte kommer att använda vårt inflytande till att skapa politiska inriktningar som uppmuntrar till rättfärdiga val beträffande sådant som Guds tjänare har beskrivit som allvarlig synd. Jag anmodar de sista dagars heliga som har intagit denna ställning att fråga sig vilka andra allvarliga synder som bör avkriminaliseras eller gynnas av lagen på grund av teorin om att personer inte bör begränsas i sina val. Bör vi avkriminalisera eller mildra de juridiska följderna av barnmisshandel? Av djurplågeri? Av miljöförstöring? Av bedrägeri? När fäder väljer att överge sina familjer för att få större frihet eller bekvämlighet?

På samma sätt kommer några fram till att de är för valfrihet genom att säga att vi inte bör stifta lagar som tvingar fram moral. De som intar denna ställning bör inse att brottsbalken inte innehåller några andra lagar än de som handlar om moral. Borde vi avskaffa alla lagar som baseras på moral, så att vår regering inte bestraffar några val som en del personer anser vara omoraliska? En sådan handling skulle bokstavligen utplåna alla lagar mot brottslighet.

Vår profetiska ledning i ämnet är otvetydig. Herren befallde: "Du skall icke . . . dräpa, ej heller göra något som är detta likt" (L&F 59:6). Kyrkan motsätter sig frivillig abort på grund av personlig eller social bekvämlighet.

OLIKHETER

Mitt sista exempel på de negativa följderna av att förväxla medel med slutmål och metoder med mål, är orden *olikheter, skillnader* och *mångfald*. Inte många ord har åstadkommit ett mer förvirrat tänkesätt i vår tid än dessa. En respekterad federal domare kommenterade nyligen de allmänt utbredda förändringarna ifråga om kultur och värderingar, genom att konstatera att "en ny trosbekännelse som hyllar olikheterna tycks vara på väg. Den förkunnar 'Söndrade vi stå!'"[2] Även i religiösa termer hör vi ibland orden "lovorda skillnaderna", som om skillnaden var ett slutligt mål.

Ordet *skillnad* används rättmätigt för att beskriva ett *tillstånd*, till exempel när man diskuterar "skillnader i ras och kultur". På liknande sätt framstår det vi nu kallar "skillnader" i skrifterna som ett tillstånd. Det framgår tydligt varhelst olikheter hos Guds barn beskrivs, till exempel i de många skriftställen som talar om nationer, släkten, tungomål och folk.

Ändå lär vi oss i skrifterna att de mål som vi ska sträva efter längs vägen mot våra eviga mål är kärlekens och lydnadens ideal. Sådana ideal accepterar oss inte som vi är utan kräver förändringar hos var och en av oss. Jesus bad inte att hans efterföljare skulle vara "olika". Han bad att de skulle "bli ett" (Joh 17:21–22). En nutida uppenbarelse säger inte: "Varen olika, ty om I icke ären olika, ären I icke mina." Den säger: "Varen ett, ty om I icke ären ett, ären I icke mina" (L&F 38:27).

Eftersom skillnaden är ett tillstånd, en metod eller ett kortsiktigt mål – inte ett slutligt mål – bör vi, närhelst skillnaden understryks, fråga oss: "Vilken skillnad?" eller "Skillnad i vilken omständighet eller i vilket tillstånd?" eller "Skillnad som främjar vilket mål?" Det är särskilt viktigt i våra politiska debatter, vilka inte bör ledas med slagord utan med de mål i åtanke som vi strävar efter, och de metoder eller kortsiktiga mål som kommer att uppnå dem. Skillnad för skillnadens skull är meningslös och kan säkert visa sig leda till oacceptabla följder. Om det grundläggande målet till exempel är att det ska finnas en mångfald i en stadsdel, innebär det att vi bör sträva efter att se till att där finns tjuvar och pedofiler, slakterier och översvämningsrisker? Mångfalden kan vara en bra metod för att uppnå vissa långsiktiga mål, men politiska diskussioner behöver tränga bakom slagorden för att identifiera målet, ange avsikten med mångfalden och förklara hur denna slags mångfald bidrar till att uppnå det mål man kommit överens om.

Vår kyrka har ett sätt att handskas med de uppenbara kulturella och etniska skillnaderna bland våra medlemmar. Vi lär att det som förenar oss är långt viktigare än det som skiljer oss åt. Följaktligen ombeds våra medlemmar att inrikta sina ansträngningar på att stärka vår enighet – inte att förhärliga våra skillnader. Vårt mål är till exempel inte att organisera lokala församlingar och grenar enligt skillnaderna i medlemmarnas kulturella eller etniska eller nationella härkomst, även om det tillfälligtvis kan bli så på grund av språkbarriärerna. Vi lär i stället att medlemmarna i de största grupperingarna (vilka de än är) har ansvaret att acceptera kyrkans medlemmar i andra grupperingar, ge dem full likställdhet och fullständiga möjligheter att delta i kyrkan. Vi strävar efter att upprätta ett sista dagars heliga samfund – "en och samma kropp" kallade aposteln Paulus det (1 Kor 12:13) – där alla känner att de behövs och är önskade och där alla kan sträva efter våra gemensamma eviga mål.

I överensstämmelse med Frälsarens befallning att vi ska vara ett, strävar vi efter enighet. President Gordon B Hinckley har sagt följande angående enighet: "Jag kommer ihåg när president J Reuben Clark jr som rådgivare i första presidentskapet brukade stå i denna talarstol och vädja om enighet inom prästadömet. Jag tror inte att han bad oss avstå från våra individuella personligheter och bli robotar gjutna i en och samma form. Jag är övertygad om att han inte bad oss om att upphöra att tänka, meditera och begrunda som individer. Jag tror att han sade till oss att om vi ska hjälpa till att föra Guds verk framåt, måste vi ha en gemensam övertygelse i hjärtat om

de stora grundstenarna i vår tro. . . . Om vi ska hjälpa till att föra Guds verk framåt, måste vi ha en gemensam övertygelse i hjärtat om att förordningarna och förbunden i detta verk är eviga."[3]

Den som predikar enighet riskerar att bli missförstådd. Samma sak gäller den som ifrågasätter att ha mångfalden som mål. En sådan person riskerar att bli ansedd som intolerant. Men toleransen äventyras inte av att vi verkar för enighet eller ifrågasätter mångfald. Åter citerar jag president Hinckley: "Var och en av oss är annorlunda. Det måste finnas respekt för dessa olikheter."[4]

Vid ett annat tillfälle sade han: "Vi måste arbeta hårdare för att skapa en ömsesidig respekt, en tålmodig inställning och tolerans för varandra, oavsett vilka lärosatser och filosofier vi omfattar. Ni och jag kan vara oense i fråga om dessa. Men vi kan vara det med respekt och hövlighet."[5]

President Hinckley fortsätter: "En trosartikel som jag understödjer lyder: 'Vi gör anspråk på förmånen att dyrka Gud den Allsmäktige i enlighet med vårt samvetes bjudande och erkänner alla människors rätt till samma förmån, att tillbedja hur, var och vad de vill' (Elfte trosartikeln). Jag hoppas att jag alltid ska befinna mig på samma sida som de som försvarar denna ståndpunkt. Vår styrka ligger i vår frihet att välja. Det finns en kraft också i våra faktiska skillnader. Men det finns en ännu större kraft i den gudaingivna befallningen till var och en av oss att verka för att upplyfta och välsigna alla hans söner och döttrar, oavsett deras etniska eller nationella ursprung och andra skillnader."[6]

Kort sagt predikar vi enighet bland gruppen av heliga och tolerans mot de personliga skillnader som är ofrånkomliga när det handlar om en mångfaldig befolknings åsikter och uppträdande.

Vi lär att det som förenar oss är långt viktigare än det som skiljer oss åt. Följaktligen ombeds våra medlemmar att inrikta sina ansträngningar på att stärka vår enighet – inte att förhärliga våra skillnader.

Tolerans kräver uppenbarligen att vi inte är stridslystna när vi har med varandras olikheter att göra. Men tolerans kräver inte att man överger sina normer eller åsikter i fråga om politikernas eller samhällets val av inriktning. Tolerans är ett sätt att reagera för olikheter, inte en befallning att skydda fördragsamheten från att granskas.

Stora krav på mångfald i samhället får ibland till följd att de, vars åsikter är i majoritet, pressas att överge fundamentala värderingar för att anpassa sig till minoritetens olika ståndpunkter. Vanligtvis leder inte detta till att minoritetens värderingar blir majoritetens. I stället blir det en strävan efter att uppnå "mångfald" genom att helt och hållet överge den officiella ståndpunkten i fråga om värderingarna, så att ingen värdering kan dementeras genom en officiell eller halvofficiell ståndpunkt. Resultatet av ett sådant övergivande är inte en mångfald värderingar utan en officiell frånvaro av värderingar. Jag tror att det är ett exempel på vad tidigare gästläraren vid Brigham Young-universitetet, professor Louis Pojmans menade, när han sade att mångfald kan användas som "en förskönande omskrivning av moralisk relativism".[7]

Det finns hundratals exempel på detta, där man genom att uppnå mångfaldens mål får en avsaknad av värderingar som vi kallar moralisk relativism. Bland exemplen finns många olika förslag, såsom att förbjuda allmänna skolor att lära eleverna att ett visst beteende är orätt eller att patriotism är befogat. Ett annat exempel är försöket att bannlysa återgivandet av de tio budorden på offentliga byggnader.

I en tid när framstående tänkare har fördömt det faktum att universiteten har slutat undervisa om vad som är rätt och fel, är vi tacksamma för den motsatta inriktningen vid Brigham Young-universitetet. Moralisk relativism, som sägs vara den härskande kraften vid amerikanska universitet, har inget berättigat utrymme vid BYU. Lärarkåren undervisar om värderingar – om vad som är rätt och fel enligt Jesu Kristi evangelium.

Till sist, mångfalden och den fria viljan är inte det viktigaste i lagen. Det som främst för oss närmare vårt mål – evigt liv – är att vi älskar Gud, lyder hans bud och i enighet utför arbetet i hans kyrka. Med den tron och tillämpningen går vi emot dagens kraftfulla strömmar, som leder människor mot individualism och tolerans i stället för mot lydnad och samarbete. Även om vår tro och tillämpning inte är populär, gör vi rätt, och det kräver inte den blinda lydnad eller den kvävande likformighet som kritikerna anklagar oss för. Om vi är eniga om vårt eviga mål och eniga om vilka inspirerade principer som för oss dit, kan vi vara olika i våra egna ansträngningar att stödja våra mål och leva enligt dessa principer.

Vi vet att Guds verk inte kan utföras utan enighet och samarbete. Vi vet också att Guds barn inte kan upphöjas som ensamstående. Varken man eller kvinna kan upphöjas i det celestiala riket såvida inte båda samverkar i det eviga äktenskapsförbundets osjälviskhet och båda väljer att hålla buden och ära förbunden som hör ihop med detta förenade tillstånd.

Jag vittnar om Jesus Kristus, vår Frälsare. Eftersom han är den vars försoning betalade det obegripliga priset för våra synder, kan han fastställa villkoren för vår frälsning. Han har befallt oss att hålla hans bud (se Joh 14:15) och att "vara ett" (se L&F 38:27). Jag ber att vi ska välja klokt så att vi kan hålla buden och sträva efter den enighet som för oss mot vårt slutliga mål, "evigt liv, vilken gåva är den största av alla Guds gåvor" (L&F 14:7). □

Från ett tal under ett andligt möte vid Brigham Young University den 9 februari 1999.

SLUTNOTER

1. Se Russell M Nelson, "Vördnad för livet", *Nordstjärnan*, aprilkonferensen 1985, s 11–13.
2. J Thomas Greene, "Activist Judicial Philosophies on Trial", *Federal Rules Decisions* 178 (1997): s 200.
3. *Teachings of Gordon B Hinckley* (1997), s 672.
4. *Teachings*, s 661.
5. *Teachings*, s 665.
6. *Teachings*, s 664.
7. "Viewpoint", *Daily Universe*, 13 okt 1998, s 4.

GÖR DET INTE!

"Lögner och skvaller som skadar någons rykte sprids . . . likt frön från en . . . maskros. . . . Varken fröna eller skvallret kan samlas in igen" (Spencer W Kimball, *Förlåtelsens under,* s 55).
Se Andra Moseboken 20:16; Jakobsbrevet 4:11.

BYGG UPP DIN REDBARHET

Tamara Leatham Bailey

Redbarhet. Du kanske inte är riktigt säker på vad ordet betyder, men du vet att du förväntas ha det.

Att vara redbar betyder faktiskt att handla i enlighet med sin tro. Det betyder att ha mod att göra det som är rätt, också när ingen ser på. Det betyder att vara ärlig mot sig själv. Josef visade till exempel redbarhet när han stod emot Potifars hustrus närmanden. Han gjorde det rätta i en svår situation. (Se 1 Mos 39:7–12.)

Varje gång du gör det som är rätt, ökar din redbarhet. Här följer några sätt som du kan utveckla din redbarhet på:

- Om du har ett arbete, arbeta då ärligt varje timme som du får lön för.
- Om du lovar att vara på ett ställe en viss tid, var då det.
- Lämna tillbaka det du lånar (se Mosiah 4:28).
- Håll dina löften. Gör det du säger att du ska göra.
- Avstå från att kritisera andra. Lyssna inte till och upprepa inte skvaller.
- Var pålitlig. Gör dina uppgifter i hushållet och ditt skolarbete utan att behöva påminnas.
- Hedra alla lagar, inklusive lagarna om hastighetsbegränsning och säkerhetsbälte.
- Var ärlig i skolarbetet. Fuska aldrig.
- Erkänn när du har fel. Be om ursäkt om du sårat någon.
- Var ansvarsfull när det gäller dina pengar.
- Om misstag begås till din fördel (i en affär, bank och så vidare), rätta då till dem så fort som möjligt.
- Håll dig till sanningen. Sky till och med små vita lögner och halvsanningar. Yttra dig när din tystnad kan få någon att tro något som inte är sant.
- Låt aldrig någon övertala dig att göra något som du vet är fel.
- Läs Mosiah 18:8–10. Påminn dig under sakramentet och under veckan om att du ska hålla löftena som du gav i dopet. □

Lilla Stjärnan

ÅRGÅNG 124 • JESU KRISTI KYRKA AV SISTA DAGARS HELIGA • MARS 2000

Íngrid Fabiola Martínez Barredo

från TUXTLA GUTIÉRREZ I MEXICO

Marvin K Gardner
FOTO FÖRFATTAREN

När första presidentskapet meddelade att ett nytt tempel skulle byggas i Tuxtla Gutiérrez i Mexico blev kyrkans medlemmar mycket glada. En liten flicka blev så glad att hon berättade nyheten för nästan alla hon kände.

”Det är i templen som pappor och mammor kan gifta sig för evigt!” sade hon till dem. ”I templen kan familjer beseglas till varandra för evigt!”

Varje gång hon går förbi templet säger hon: ”Det är här jag ska gifta mig en dag.”

Reser till templet

Sjuåriga Íngrid Fabiola Martínez Barredo vet en del om tempel. När hon var fem år gammal beseglades hon och hennes föräldrar som en evig familj i templet i Mexico City. Resan dit tog 18 timmar med buss. Bussen var fylld av medlemmar från deras församling och stav. Precis som många andra medlemmar i Tuxtla Gutiérrez är Íngrid tacksam för att det nu finns ett tempel på bara några minuters avstånd i hennes egen stad.

Även om den långa resan till templet var tröttsam, gjorde Íngrid och de andra primärbarnen som reste tillsammans med sina föräldrar till templet sitt bästa för att den skulle bli trevlig. ”De sjöng sina favoritpsalmer och andra sånger under resans gång, bland annat ’Räkna Guds gåvor’ och ’Jag är Guds lilla barn’”, berättar Íngrids pappa som heter Javier. Flera

Íngrid är tacksam för att det finns tempel, ”där familjer kan beseglas till varandra för evigt!” *Motsatta sidan*: Hon tycker om att idrotta, teckna och måla och delta i familjens hemaftnar.

medlemmar som reste med bussen tackade barnen för att de hade hjälpt dem att göra resan mer njutbar.

Den långa resan var inte den enda uppoffring som Íngrid och hennes familj gjorde för att komma till templet. Även om hennes pappa ansökte långt i förväg om att få ledigt från sitt arbete, miste han arbetet på grund av att han åkte till templet. Men när han kom hem lyckades han få ett bättre arbete.

Medan Íngrid väntade på att bli beseglad till sina föräldrar, hjälpte hon tempeltjänarna att ta hand om de yngre barnen och spädbarnen. När det var dags för henne att åka hem, sade tempeltjänarna: "Ta henne inte ifrån oss! Hon har hjälpt oss så mycket. Hon har fått de minsta att somna."

Hjälper sina småsyskon

Ett par år efter tempelbesöket födde Íngrids mamma, María Carmelita, en liten pojke. Senare fick Íngrids föräldrar en liten flicka. "Luis Fernando och Mari Carmen är födda inom förbundet", säger Íngrid stolt. Hon förklarar för sina släktingar utanför kyrkan att eftersom hennes familj beseglades i templet innan hennes småsyskon föddes, tillhör också dessa deras eviga familj. Íngrid älskar sin lillebror och lillasyster och hjälper sin mamma att ta hand om dem. "Hon får dem ofta att somna genom att sjunga primärsånger för dem", säger hennes mamma.

Hennes pappa säger med ett leende: "Hon säger att när hon blir stor ska hon bli det som hon vill just då – läkare, konstnär eller lärare."

"Men framför allt vill hon bli mor", tillägger hennes mamma. "Förutom att hon hjälper mig med småbarnen, håller hon om sina dockor, kramar dem och sjunger för dem. Hon har sagt till mig att när hon blir stor ska hon gifta sig. 'Och hon ska studera mycket så att hennes barn inte ska sakna något.'"

Ett föredöme

Íngrid tycker om att rita djur, tävla i löpning, spela boll och cykla. Speciellt älskar hon att klä sig i folkdräkt och dansa folkdans.

Juan José Albores Gallegos, hennes biskop i Las Lomas församling, Tuxtla Gutiérrez stav, säger att Íngrid deltar med stor iver i Primär och i församlingens aktiviteter. Biskop Albores uppskattar speciellt Íngrids omtanke om de yngre primärbarnen. "Hon älskar dem och ägnar sin tid och uppmärksamhet åt dem", säger han. "Hon leker och sjunger med dem."

Íngrid, som har lätt för att prata, har berättat om kyrkan för sina vänner och släktingar som inte är medlemmar och hon har bjudit in flera av dem. Även om ingen av dem har blivit medlem i kyrkan ännu, är hon inte missmodig.

"Var vi än är", säger hennes pappa, "berättar hon om kyrkan."

När familjen till exempel blev bjuden på en utflykt en söndag, sade Íngrid: "Nej, vi kan inte följa med för det är på en söndag, och vi är medlemmar av Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga." När någon erbjuder henne att dricka något som inte är enligt kyrkans normer, säger hon: "Nej tack, vi dricker inte det."

"Íngrid har lärt sig mycket i Primär och på våra hemaftnar", säger hennes mamma. "Hon är ofta den som påminner oss om att vi ska hålla bön innan vi går och lägger oss. 'Har ni hållit era böner, papi, mami?' frågar hon. Och vid måltiderna säger hon: 'Låt oss välsigna maten innan vi äter.' Hon undervisar oss hela tiden."

"På fastesöndagen är Íngrid den första i vår familj som går upp och bär vittnesbörd på sakramentsmötet, och hon bär sitt vittnesbörd precis som en vuxen", säger hennes pappa. "Ibland frågar hon mig: 'Ska du bära vittnesbörd i dag?' Jag brukar säga att jag inte vet säkert, eftersom jag har svårt för att tala inför publik. Och hon brukar reta mig genom att säga: 'Om du inte gör det säger jag från talarstolen att du ska komma fram och göra det.' Då säger jag: 'Du skulle bara våga!' Hon ler glatt om jag i alla fall går fram."

Íngrids föräldrar är tacksamma för hennes styrka och exempel. "Hon ser till att vi håller buden", säger hennes pappa. "Kanske förstår hon evangeliet bättre än jag!" □

Íngrids pappa, Javier, och hennes mamma, María Carmelita, uppskattar hennes föredöme. "Vart vi än går", säger hennes pappa, "berättar hon för människor om kyrkan."

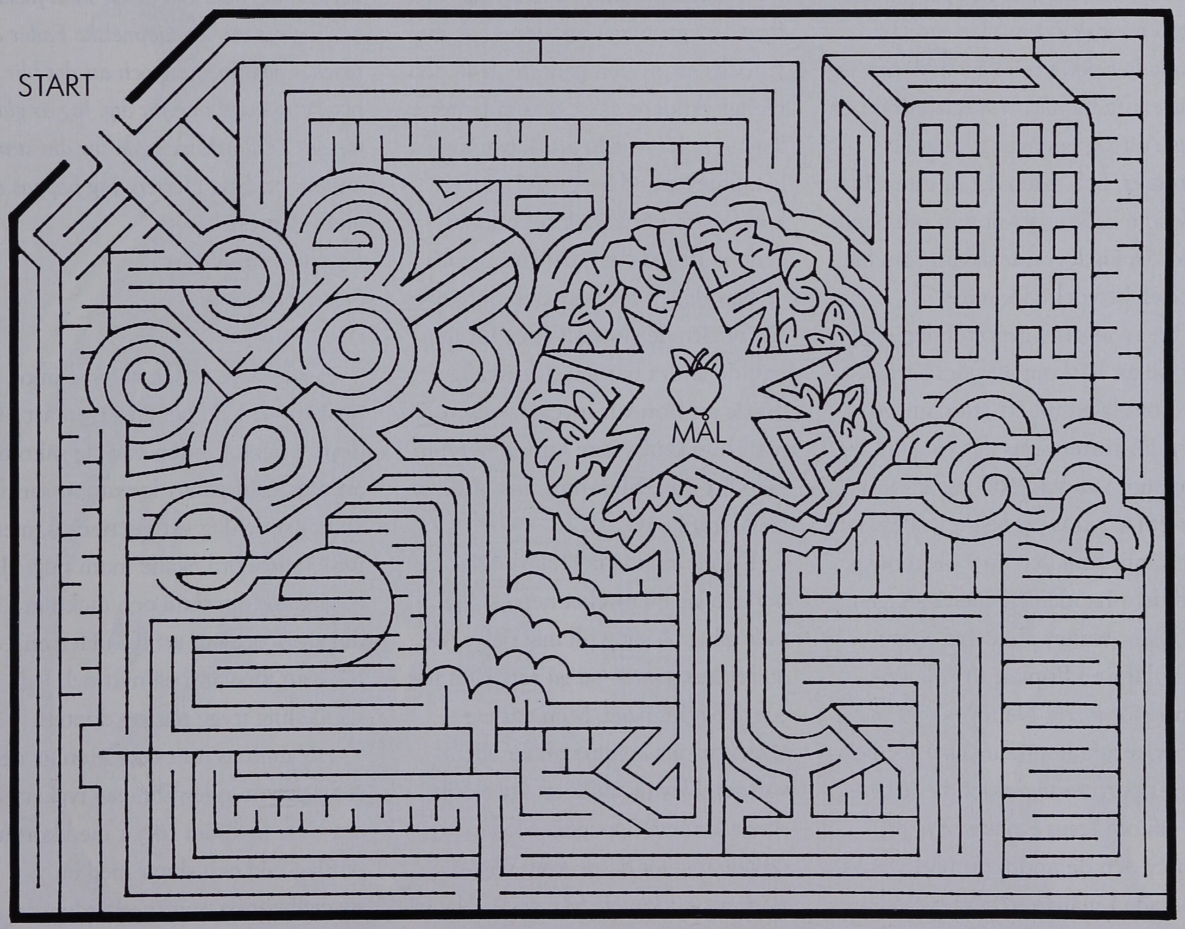
LABYRINTEN LIVETS TRÄD

Robert J Lystrup

Hitta vägen genom ödemarken, den mörka och hemska öknen och det vidsträckta fältet, fram till trädet och dess frukt som är eftersträvansvärd och gör människan lycklig. Gå inte vilse i det mörka töcknet och se till att du håller dig borta från den stora och rymliga byggnaden.

LEHIS DRÖM, AV JERRY THOMPSON

Minneskortet

Romy Bazalar Cotera

När jag som liten flicka växte upp i Peru, drömde jag om att resa genom tiden. Men det var inte förrän jag blev äldre som jag fann ett sätt att göra det på. Jag har ingen mystisk tidsmaskin med blinkande ljus och underliga ljud, och jag måste inte ha någon speciell dräkt på mig. Allt jag behöver göra är att öppna en bok. Men det är inte vilken bok som helst – det är min minnenas bok, där jag förvarar sådant som har speciell betydelse för mig.

En av resorna genom tiden som jag tycker bäst om att göra börjar med omslaget till ett gratulationskort. På kortet finns det vackra blommor i en vas. När jag än ser på kortet förflyttas jag bakåt i tiden, och det känns som det var i går som jag höll det i handen för första gången.

Syster Nancy Pace var en av mina lärare i Primär. Vi kallade henne för syster Nancy. Vi primärbarn älskade henne mycket för hon lärde oss nya sånger och berättade för oss om Jesus Kristus. Syster Nancy och de andra primärledarna arbetade i många månader med att förbereda barnen i VDR-klassen för dopet. Vi tyckte det var spännande att vi skulle döpas precis som Jesus Kristus, men var ändå lite nervösa.

En dag berättade syster Nancy för oss om Nikodemus och Frälsaren och vi läste i Johannes 3:5: "Den som inte blir född av vatten och ande kan inte komma in i Guds rike." Syster Nancy sade att när vi fötts av vatten genom dopet, skulle vi födas av Anden genom att få den Helige Andens gåva genom handpåläggning. Hon sade att dopet var en befallning från Herren och att vi kunde visa vår kärlek till honom genom att lyda den befallningen.

När dagen för mitt dop närmade sig, berättade syster Nancy för mig och de andra barnen som skulle döpas att hon var mycket ledsen, men hon skulle inte kunna närvara vid vårt dop. Men hon sade att hon skulle tänka på oss.

Dagen innan jag skulle döpas började jag bli mycket nervös. Jag sade gång på gång till mig själv: *Allt du behöver göra är att gå ner några steg och ta pappas hand.* Men när jag tänkte på att komma under allt vattnet, blev jag rädd att jag aldrig skulle komma upp igen. Medan jag oroade mig för detta, kom någon med ett vitt kuvert från syster Nancy. När jag öppnade kuvertet och läste budskapet på det vackra kortet med blommorna på, försvann rädslan.

Romy!

Jag vill skicka dig en speciell hälsning. Jag vet att det är i morgon som du ska döpas. Det är en mycket viktig dag, och jag skulle vilja vara där, men det kan jag inte. Du är en snäll flicka, och jag vet att din himmelske Fader är mycket nöjd med dig och att det blir en mycket speciell dag för dig. Jag är glad för din skull och tacksam för din stora önskan att lyda Herren. Jag hoppas att allting går bra.

Hjärtliga hälsningar

Syster Nancy

Att läsa de orden stärkte min önskan att lyda befallningen att bli döpt. I den stunden var jag säkrare än någonsin på att kyrkan är sann.

Följande dag var jag nervös, men min lärares ord ekade inom mig: "Jag är glad för din skull och tacksam för din stora önskan att lyda Herren." Rädslan försvann på nytt och jag kände mig trygg när jag döptes.

Att minnas mitt dop är en av de resor genom tiden som jag tycker bäst om – en resa som börjar med kortets omslagsbild och slutar med en speciell känsla – vittnesbördet som min kära lärare sådde i mitt hjärta. □

11
12
1
10
9
8
7
6
5
'60
'65
'70
'75
'80
'85
'90
'95

SAMLINGSSTUNDEN

Ett heligt löfte

Ann Jamison

"Nu, på grund av det förbund, som I haven gjort, skolen I kallas Kristi barn, hans söner och hans döttrar" (Mosiah 5:7).

Ett förbund i kyrkan är ett heligt löfte, en överenskommelse mellan vår himmelske Fader och hans barn. Ända sedan Adam och Evas tid har vår Fader i himmelen gjort förbund med sina barn för att hjälpa oss leva rättfärdigt och vara värdiga att bo hos honom igen.

I skrifterna får vi lära oss om många människor som ingått förbund. När Almas folk samlades vid Mormons vatten, uppmuntrade Alma dem att döpa sig, att ingå ett förbund (se Mosiah 18:8–14). Människorna var så lyckliga att de klappade händerna av glädje. De ville visa sin himmelske Fader hur mycket de älskade honom och hur gärna de ville hålla hans bud.

Alma lärde folket hur man håller och ärar sitt dopsförbund. Han sade att de måste vara villiga att kallas Guds folk och att lyda hans bud. Han sade att de borde hjälpa och trösta varandra. De skulle vara "vittnen om Gud" (Mosiah 18:9). Det betyder att de lovade att berätta för andra om vår himmelske Fader och hans kärlek till sina barn. Om de ville göra detta, lovade Herren att välsigna dem med sin Ande. Almas folk förstod att vår himmelske Fader älskar oss och vill att vi ska ingå heliga förbund med honom.

Precis som de som döptes i Mormons vatten börjar vi också vår resa tillbaka till vår himmelske Fader när vi ingår dopförbundet. När du döps, ingår du ett förbund att tjäna din himmelske Fader och Jesus Kristus och lyda buden. Du lovar att ta på dig Jesu Kristi namn, att alltid minnas honom och att hålla hans bud. Precis som Almas folk gjorde lovar du att vara ett vittne om Frälsaren – att vittna om honom. Sedan konfirmeras du som medlem i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga och du får den Helige Andens gåva. Om du håller din del av dopförbundet, kommer du att ha hans Ande hos dig. Det är Guds löfte till dig.

Förslag till samlingsstunden

1. Läs fjärde trosartikeln med barnen. Dela in barnen i fyra grupper och ge varje grupp i uppdrag att slå upp och sedan läsa ett av följande skriftställen högt: Galaterbrevet 3:26; Ordspråksboken 28:13, 2 Nephi 31:4–5; 2 Nephi 31:8, 12. Låt barnen finna principerna eller förordningarna i evangeliet som nämns i deras skriftställe. Diskutera trons och omvändelsens princip samt dopets förordning och handpåläggning för den Helige Andens gåva. Upprepa fjärde trosartikeln flera gånger tills barnen kan den utantill. Låt grupperna ställa sig upp och upprepa de ord som stämmer överens med deras skriftställe. Ge varje barn ett stort pappersark som är indelat i fyra rutor. Låt barnen illustrera principerna och förordningarna som fjärde trosartikeln undervisar om. När de är klara kan du upprepa trosartikeln än en gång och bära vittne om dessa principer och förordningar. Uppmuntra barnen att använda sina teckningar när de berättar för sin familj om trosartikeln.

2. Ge varje klass ett av följande skriftställen. Låt klasserna läsa berättelsen som står i skriftstället och planera hur de ska återge berättelsen för de andra barnen. De kan göra ett teaterspel av berättelsen, spela pantomim och låta de andra barnen gissa eller låtsas intervjua huvudpersonerna. Deras framföranden bör besvara så många som möjligt av dessa frågor: Var hände det någonstans? Vem blev döpt? Vem utförde dopet? Höll de som döptes sina dopförbund? Vad kan vi lära oss av detta exempel? Skriftställen: Joseph Smiths skrifter 2:68–73; Moses 6:64–68; Mosiah 18:7–15; Alma 23:1–6, 17; Apostlagärningarna 2:1–11, 37–46. Låt barnen stå upp och sjunga en sång eller psalm mellan varje framförande. Läs till sist Matteus 3:16–17 och bär vittnesbörd om Jesu Kristi gudomliga mission och hans exempel för oss. Avsluta med att sjunga "Jesus vår Herre" (Lilla stjärnan, *okt 1998, s 4–5*). □

Instruktioner

För att göra en mobil som hjälper dig att minnas ditt dopförbund, klistrar du upp denna sida på ett tjockt papper och klipper ut figurerna. Fäst figurerna med hjälp av ett snöre eller garn enligt bilden. Häng mobilen där du kan se den varje dag.

Jag lovar att vittna om Jesus Kristus.

Jag blir medlem i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga.

BILD

Jag lovar att hjälpa andra människor.

Jag döps genom nedsänkning.

Jag lovar att tjäna Gud och hålla hans bud.

Jag får den Helige Andens gåva.

När jag döps ingår jag ett heligt förbund

”På grund av det förbund, som I haven gjort, skolen I kallas Kristi barn, hans söner och hans döttrar” (Mosiah 5:7).

ILLUSTRATION MARK ROBINSON

FIKTION

Markus löfte

Alma J Yates

”Grattis, Markus!” sade mamma när vi gick mot bilen. ”Du spelade verkligen bra idag!”

”När du spelade din första match, trodde du då att du skulle bli förste kastare i ditt lag i regionmästerskapet?” undrade pappa när vi påbörjade hemfärden.

”Jag antar att jag drömde om det en del”, svarade jag ärligt, ”men jag trodde inte riktigt på att det skulle hända. Jag trodde att Piraterna skulle slå oss och gå vidare.”

Pappa, mamma och jag återupplevde matchen, särskilt slutet när Piraterna bara låg någon poäng under och det var deras stjärnspelare Garys tur att slå. Alla i laget räknade med att Gary skulle vinna matchen och låta dem gå till final. Men Gary missade alla mina tre bästa kast, och vi vann matchen.

”Det var så sant, innan jag glömmer det, Markus”, sade mamma, ”så vill syster Anderson att du ska tala i Primär nästa söndag.”

Att tala i Primär brukade inte vara det roligaste jag visste, men den här gången visste jag genast vad jag skulle tala om. ”Jag tror jag ska tala om baseboll”, sade jag.

”Nu handlar det ju om Primär”, påpekade mamma, ”och inte någon basebollmatch.”

Jag log. ”Jag vet, mamma. Jag tänker inte tala om *matchen*”, förklarade jag. ”Jag tänker tala om hur min himmelske Fader har hjälpt mig den här säsongen. Det har inte varit lätt att vara den enda i laget som är medlem i kyrkan. Men jag har verkligen försökt att göra det som är rätt, och han har hjälpt mig.” Jag gjorde en paus. ”Jag kunde känna att han hjälpte mig i eftermiddags. Jag var inte nervös, inte ens när det var Garys tur att slå. Jag bara höll en liten bön, bad honom hjälpa mig att göra mitt bästa och jag visste att allt skulle gå bra. Det är det jag vill tala om – hur Herren kan välsigna oss när vi anstränger oss och väljer det rätta.”

I drygt en och en halv vecka efter matchen arbetade vårt lag på att bli klara för regionmästerskapet. Matcherna skulle enligt planerna gå en fredag och lördag. När jag vaknade på fredagen var det gråmulet. ”Du tror väl inte att det börjar regna?” frågade jag pappa när vi var på väg till spelplanen.

”Molnen gör bara att det blir svalare och skönare”, sade pappa och försökte låta optimistisk.

Men pappa hade fel. Under hela fredagen och lördagen regnade det från och till. Matcherna sköts upp, spelordningen ändrades och sent på lördagseftermiddagen avslutade vi semifinalen i mästerskapet. Det var jämnt mellan vårt lag och Tigrarna. Men vi gav inte upp. Matchen förlängdes, men inget av lagen lyckades få övertag över det andra. Då, med Bobby Simms på andra basen, slog jag bollen till höger fält. Bobby sprang runt baserna och tog hem poängen som avgjorde matchen!

När vårt lag hade firat segern samlade tränaren oss omkring sig. ”Nu vet ni, pojkar, att vinner vi en match till blir vi regionmästare!”

”När spelar vi?” frågade Chad.

”I morgon eftermiddag. Det ska bli bra väder hela dagen.”

”I morgon?” frågade jag. ”I morgon är det söndag.”

Tränaren, som hette Decker, ryckte på axlarna. ”Det är för sent att spela i kväll, och därför tyckte alla att vi skulle spela på söndag eftermiddag.”

Jag fick en klump i magen. Ingen annan verkade bry sig om att vi skulle spela på en söndag.

”Matchen börjar klockan två”, sade tränaren. ”Jag skulle vilja att ni är här senast klockan tolv. Det ger oss tid att förbereda oss för matchen. Några frågor?” Han tittade sig omkring på alla de ivriga ansiktena. Jag kände mig orolig.

ILLUSTRATION MARK ROBISON

När laget bröt upp för att gå hem, klappade tränaren mig på ryggen. ”Se inte så ledsen ut, Markus. Vi är bara en match från mästartiteln. Du är inte väl inte nervös? Du kommer att kasta så att vi vinner mästerskapet.”

Jag försökte le. ”Måste vi spela på söndag?”

Tränaren skrattade. ”Nej, Markus, vi *ska* spela på söndag.”

”Jag går i kyrkan i morgon”, sade jag tyst.

Leendet i tränarens ansikte slocknade. ”Markus, nu gäller det *mästerskapet*. Du kan gå till kyrkan alla andra söndagar. Men detta är enda gången du kommer att spela den här matchen. Åk nu hem och få en god natts sömn.”

Jag gick långsamt fram dit mamma och pappa stod och väntade på mig. När jag såg på deras ansikten, visste jag att de hade hört om söndagens match. De väntade på att jag skulle säga något. Jag var tyst tills vi satte oss i bilen.

”Kyrkan börjar halv nio”, sade jag. ”Den slutar halv tolv.” Jag tvekade. ”Jag kommer lite sent till träningen, men vi kan ändå gå till kyrkan. Jag kan hålla mitt tal i Primär.”

Mamma och pappa var tysta en stund. Sedan sade pappa: ”Känns det som ett bra beslut?”

”Pappa, jag ville inte att vi skulle spela på en söndag. Det har bara blivit så. Om det inte hade regnat så mycket, skulle vi haft finalen i kväll. Jag *måste* kasta i den matchen. Hela laget är beroende av mig. Vi förlorar om jag inte gör det. Tony är andre kastare och han kan inte klara det på egen hand. Jag måste spela.”

”Det är ett svårt beslut”, sade mamma. ”Du måste vara helt säker på att du gör det som är rätt.”

”Jag ska gå till kyrkan”, försvarade jag mig. ”Är det inte det söndagar är till för?”

”Är det *bara* det söndagar är till för?” frågade pappa vänligt.

”Det är det viktigaste.”

Pappa drog ett djupt andetag. ”Herren har bett oss att helga hans dag. Vi ska dyrka honom. Inte bara när vi är i kyrkan, utan hela dagen.”

”Söndagen har alltid varit en speciell dag för oss”, tillade mamma. ”Det är så Herren vill att det ska vara. Det är därför vi inte går på bio eller handlar på söndagar. Vi är noga med att inte göra en del av det vi gör under veckans andra dagar.”

”Men jag kan inte spela den här matchen någon annan veckodag”, fortsatte jag envist. ”Tycker ni det är rättvist av mig att svika tränaren och hans lag? Jag är skyldig dem en del.”

”Är du skyldig Herren något?” frågade pappa. ”Du ingick ett

förbund när du döptes att lyda hans bud. Det gjorde du långt innan du gick med på att kasta åt Hövdingarna."

"Det handlar bara om en enda gång, pappa. En gång kan väl inte skada. Dessutom har Herren hjälpt mig den här säsongen. Jag vet att han har det. Det är det jag ska säga i mitt tal i Primär. Hjälpte han mig hela tiden bara för att jag skulle sitta hemma och inte spela i den viktigaste matchen den här säsongen?"

"Markus", sade pappa igen, "vet du vad ett förbund är?"

"Är det inte som ett löfte?"

"Just det. Men det är ett speciellt löfte, ett löfte mellan dig och Herren. När du döptes ingick du ett förbund om att hålla buden, bland annat att helga sabbaten. Och Herren har ingått ett förbund om att välsigna oss om vi håller hans sabbatsdag helig."

"Men jag har helgat sabbatsdagen", protesterade jag. "Det handlar bara om en gång."

"Kanske är detta ett tillfälle för dig att visa Herren att du vill hålla ditt förbund. Var det lätt att helga sabbatsdagen förra veckan?"

"Ja. Det var precis som alla andra söndagar."

"Så om du verkligen vill visa Herren att du är lydig, vilken söndag är bäst – förra veckans eller i morgon?"

"Markus", fortsatte pappa. "Vi tänker inte säga att du inte får spela i morgon. Det är ett beslut som du själv måste fatta."

Vi satt tysta resten av vägen. Men jag tänkte en hel del. Jag tänkte på laget. Jag tänkte på vår tränare. Jag tänkte på mästerskapstrofén.

Sedan började jag tänka på Herren, på min familj och på alla andra som var beroende av att jag fattade rätt beslut. Jag tänkte på allt det som Herren hade gett mig. Jag tänkte på vad jag skulle kunna ge honom. Djupt inom mig visste jag att det enda jag egentligen kunde ge Herren var mitt sätt att leva – för att visa honom att han kan lita på mig, vad som än händer.

Jag höll en tyst bön och bad honom hjälpa mig att veta vad jag måste göra och ge mig mod att göra det. Efter bönen tvekade jag inte längre.

"Jag måste ringa till min tränare", sade jag tyst när vi körde upp på uppfarten.

"Vill du att jag ska tala med honom?" frågade pappa.

På ett sätt ville jag det, men jag visste att det inte skulle vara rätt. "Nej", sade jag tyst. "Jag vill att han ska veta att det här är mitt beslut." Jag tittade på mamma och fortsatte: "Och jag tror jag ska ändra på mitt tal i morgon i Primär. Jag ska tala om att hålla sabbatsdagen helig." □

BERÄTTELSE UR MORMONS BOK

ALLA PROFETERNA

Vivian Paulsen

Alla de heliga profeterna . . . trodde på Kristus och tillbådo Fadern i hans namn" (Jakob 4:4–5). Profeterna älskar vår himmelske Fader och hans Son, Jesus Kristus. Den kärleken inspirerar dem att hålla buden och tjäna oss på det sätt de gör, undervisa oss om evangeliet och leda oss på rättfärdighetens stigar. Jakob var en sådan profet.

Jakob, Nephis bror, tog hand om plåtarna med heliga skrifter när Nephi dog. Nephi hade befallt honom att skriva sådant på dem som han tyckte var viktigt – ge "en predikan som var helig, eller en viktig uppenbarelse eller förutsägelse . . . och för Kristi och vårt folks skull återgiva så mycket som möjligt av dem" (Jakob 1:4).

Jakob lydde denna befallning. Han undervisade också nephiterna om skrifterna och varnade dem för att begå synd. Han sade till en nephit som hette Sherem, som hade försökt att få de andra nephiterna att inte tro på Jesus Kristus, att Sherem inte förstod skrifterna, att "ingen av profeterna hava skrivit eller profeterat, med mindre de hava talat något angående denne Kristus" (Jakob 7:11).

Sherem begärde ett tecken som bevis på att det som Jakob sade om Jesus Kristus var sant. Jakob ville inte be Gud om ett tecken, men han sade: "Icke desto mindre, ske icke min vilja, men om Gud slår dig, antag då det som ett tecken givet dig på att han har makt både i himmelen och på jorden, och likaså på att Kristus skall komma" (Jakob 7:14). Sherem föll till marken. Innan han dog erkände Sherem för folket att han hade ljugit, och han vittnade om att Jesus är Kristus. Nephiterna som tappat sin tro på grund av Sherems lögner började studera skrifterna igen.

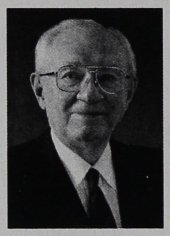
Innan Jakob dog gav han plåtarna till sin son Enos, som lovade att ta hand om dem och lyda buden. Enos son Jarom var näste man som fick ha plåtarna. Han skrev att lamaniterna hade blivit mer orättfärdiga och att de var många gånger fler än nephiterna. Men när lamaniterna gick till anfall, besegrade nephiterna dem och fick framgång i landet, eftersom nephiternas "konungar och . . . ledare voro mäktiga män i tron på Herren och lärde oss Herrens vägar" (Jarom 1:7).

Jarom gav plåtarna till sin son Omni, som gav dem till sin son Amaron, som gav dem till sin bror Chemish, som gav dem till sin son Abinadom, som gav dem till sin son Amaleki. Dessa upptecknare skrev bara lite på plåtarna, men det som de skrev var mycket viktigt. De lydde Nephis befallning att bevara Guds ord åt folket – och till oss – så att vi också kan lära oss om och älska vår himmelske Fader och Jesus Kristus och hålla deras bud. □

(Se Jakob, Enos, Jarom och Omni.)

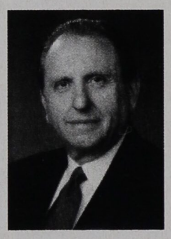

LÄS MORMONS BOK

"Mormons bok . . . finns här som ett andra vittne om Herren Jesu Kristi gudomlighet och existens, om den allomfattande försoningens välsignelser och att han uppstod från den mörka graven."

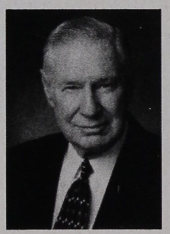
Gordon B Hinckley
("Det största underverket i människans historia", *Nordstjärnan*, juli 1994, s 69)

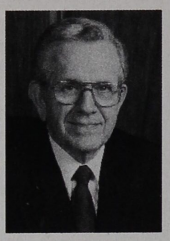
"De heliga skrifterna är till för barnen, för att fylla deras ivriga sinnen med helig sanning."

Thomas S Monson
("'Come, Learn of Me'", *Ensign*, dec 1985, s 48)

"Ingen kan i sanning befinna sig på omvändelsens väg förrän han åtminstone har ett begynnande vittnesbörd om att . . . Mormons bok är ännu ett testamente om Kristus."

James E Faust
("Joseph Smith och Mormons bok", *Nordstjärnan*, feb 1996, s 6)

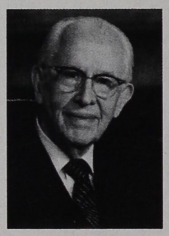
"Som alla böcker av stort värde, är [Mormons bok] ingen lättläst bok. Men om du är ihärdig, försäkrar jag att det kommer att bli den mest givande bok som du någonsin beslutar dig för att läsa."

Boyd K Packer
("I min själs innersta", *Nordstjärnan*, nr 6, 1986, s 60)

"Jag sade till bröderna att Mormons bok är den mest korrekta av alla böcker på jorden, och slutstenen i vår religion, och att en människa kan komma närmare Gud genom att lyda dess föreskrifter än genom någon annan bok."

Joseph Smith
(*History of the Church*, 4:461)

"Jag välsignar er med större *insikt* i Mormons bok. Jag lovar er att . . . om ni dagligen hämtar näring från dess sidor och åtlyder dess föreskrifter, så kommer Gud att utgjuta på vart och ett av Sions barn och kyrkan en välsignelse som hittills inte har skådats."

Ezra Taft Benson
("Ett heligt ansvar", *Nordstjärnan*, nr 6, 1986, s 80)

"Jag uppmanar eder, att när I erhållen dessa urkunder, I då frågen Gud, den evige Fadern, i Kristi namn, om dessa uppteckningar icke äro sanna, och om I frågen med ett uppriktigt hjärta och ett verkligt uppsåt samt med tro på Kristus, skall han uppenbara sanningen för eder genom den Helige Andens kraft."

Moroni
(Moroni 10:4)

DETALJ FRÅN MORONI GÖMMER PLÅTARNA I JORDEN, TOM LOVELL

VÄLKOMNA UNGA KVINNOR TILL HJÄLPFÖRENINGEN

När profeten Joseph Smith organiserade Hjälpföreningen den 17 mars 1842 var arton kvinnor närvarande. Tre var tonåringar. Lucy Mack Smith, profetens mor, gav senare ingående instruktioner till Hjälpföreningens systrar i alla åldrar, när hon uppmanade dem att "bry sig om varandra, vaka över varandra, trösta varandra och erhålla undervisning, så att vi alla kan sätta oss ner tillsammans i himmelen" (protokoll från Kvinnliga hjälpföreningen i Nauvoo, 24 mars 1842).

Som Hjälpföreningens systrar har vi möjlighet att välkomna sista dagars heliga kvinnor till vår krets, och "hava [våra] hjärtan förenade i enighet och kärlek till varandra" (Mosiah 18:21).

KÄRLEKSFULLA ÖVERGÅNGAR

Hjälpföreningens generalpresidentskap träffade några unga kvinnor för att höra vad de kände inför övergången från Unga kvinnors organisation till Hjälpföreningen. Deras kommentarer återspeglar en blandning av osäkerhet och förväntan.

"Jag är lite rädd för att börja i Hjälpföreningen", sade en ung kvinna. "I Unga kvinnor tar lektionerna upp sådant som jag går igenom. Men när jag tänker på Hjälpföreningen tänker jag på äldre kvinnor som talar om det som rör äldre kvinnor och kanske inte om sådant som rör mig."

En ung kvinna sade: "Jag tror att jag kommer till en formell miljö, där kvinnorna är tysta och alltid uppför sig väl. Jag bara hoppas jag kan känna mig hemma där och ha roligt ihop med dem."

Kommer jag att känna mig hemma? Kommer jag att tycka om Hjälpföreningen? Kommer jag att kunna vara till hjälp? Detta är några frågor som unga systrar funderar över. Var och en av oss behöver försäkra dessa systrar om att vi är deras vänner, att de är uppskattade och att de verkligen kommer att få möjlighet att dela med sig av sina talanger och hjälpa till.

ETT KÄRLEKSFULLT SYSTERSKAP

Mary Ellen Smoot, Hjälpföreningens generalpresident, råder oss att sträcka ut handen till de unga kvinnor som kommer till Hjälpföreningen. "Det blir i detta kärleksfulla systerskap", säger hon, "som unga kvinnor ökar sin kunskap om evangeliets principer, bygger upp fasta vittnesbörd och gör kristuslikt tjänande till en del av sitt liv" (kommentar vid Hjälpföreningens öppet hus, våren 1999).

Hjälpföreningens tillkännagivande bekräftar Hjälpföreningens ideal och ger vägledning om hur vi kan hjälpa alla systrar att uppnå sin potential:

Vi är älskade andliga döttrar till Gud, och vårt liv har betydelse, ändamål och inriktning. Som ett världsomfattande systerskap är vi förenade i vår hängivenhet till Jesus Kristus, vår Frälsare och vårt Föredöme. Vi är kvinnor med tro, dygd, visioner och kristlig kärlek som:

Stärker vårt vittnesbörd om Jesus Kristus genom bön och skriftstudier.

Söker andlig styrka genom att följa den Helige Andens maningar.

Ägnar oss åt att stärka äktenskap, familjer och hem.

Finner upphöjdhet i moderskap och glädje i kvinnlighet.

Finner glädje i tjänande och goda gärningar.

Älskar att leva och att lära.

Står för sanning och rättfärdighet.

Stöder prästadömet som Guds myndighet på jorden.

Gläder oss åt templets välsignelser, förstår vår gudomliga bestämmelse och strävar mot upphöjelse.

Hjälpföreningen ger möjligheter till tillväxt, tillfredsställelse, vänskap och andlig insikt för var och en av oss. Den ger oss ett systerskap som varar hela livet. □

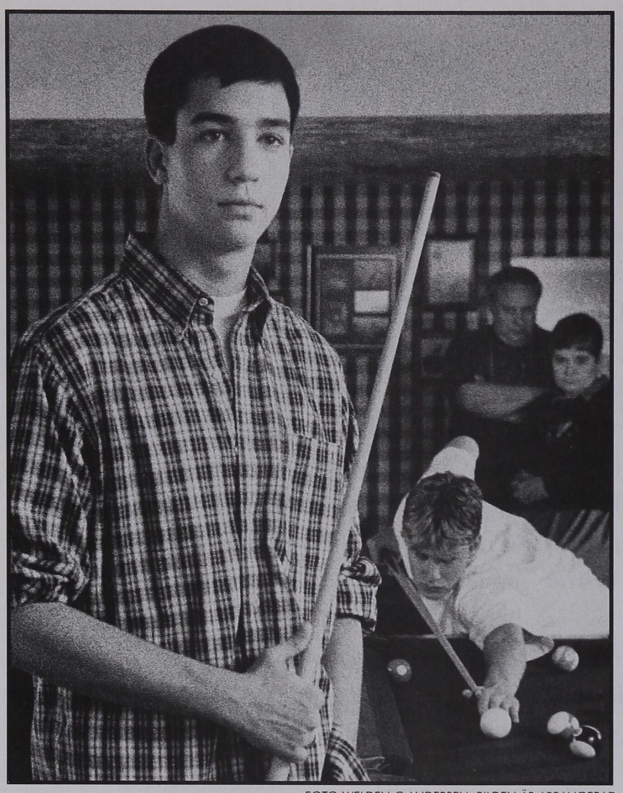

FOTO WELDEN C ANDERSEN; BILDEN ÄR ARRANGERAD

FRÅGOR OCH SVAR

Hur kan jag hjälpa min egensinnige vän och samtidigt följa mina föräldrars råd?

Mina föräldrar har rått mig att inte tillbringa alltför mycket tid med en av mina vänner, för han dricker och skolkar från skolan. Men min vän har en del goda egenskaper också. Hur kan jag hjälpa min vän och samtidigt följa mina föräldrars råd?

Svaren är avsedda att ge hjälp och perspektiv, men är inte en officiell framställning av kyrkans lära.

VÅRT SVAR:

Vänskap är en av våra viktigaste relationer med andra människor här på jorden. Vänner står inte bara för kamratskap och nöje, de kan också ha ett bestående inflytande på oss. Vi har alla våra svagheter och goda vänner kan ge ovärderligt stöd och hjälpa oss genom svåra tider.

Ibland har emellertid våra vänner vanor som är oförenliga med evangeliet eller familjens normer. Föräldrar är befallda att uppfostra sina barn i ljus och sanning (se L&F 93:40). De är berättigade till att få inspiration när det gäller deras barn och är naturligtvis oroliga när de ser sina söner och döttrar välja vänner som inte delar familjens värderingar. Eftersom våra föräldrar motiveras av kärlek och omsorg om vårt välbefinnande, och eftersom de har förmånen att ha erfarenhet, bör vi lyssna ordentligt på och lyda deras råd. Föräldrar vet hur förödande följderna kan bli om vi sänker våra normer. De vet också att en sann vän aldrig kommer att uppmuntra oss att avvika från de hedervärda mål som vi satt upp för oss själva.

Att vara trofast mot evangeliets principer och hedra sina föräldrar behöver lyckligtvis inte innebära att du måste överge din vän som har problem. Med dina föräldrars hjälp och råd kan du kanske hjälpa din vän att sätta upp och uppnå egna passande mål.

Men när du befinner dig i en sådan situation bör du först uppriktigt fundera över flera frågor: Hur stark är jag? Vilket är troligast, att jag påverkar min vän genom mitt exempel eller att han påverkar mig? Kommer han att respektera mitt beslut att inte göra något orättfärdigt eller kommer han att försöka dra ner mig också? Många människor som försöker hjälpa en egensinnig vän märker snart att de känner sympati för och accepterar vännens syndfulla beteende. Det är livsviktigt för dig och din vän att du förblir trofast mot evangeliets normer. Om du inte är stark nog att hålla buden när du är tillsammans med din vän, kanske du behöver säga upp vänskapen.

Om du verkligen har den andliga kraften att vara ett orubbligt föredöme för din vän, tala då med dina

föräldrar och gör upp en plan om hur du ska kunna hjälpa din vän. Förklara för din vän vilka normer du har, och låt honom veta hur mycket din tro betyder för dig. Låt honom veta att du bekymrar dig för honom och vill hjälpa honom, men att du inte kommer att sänka dina egna normer. Du kan bjuda honom till kyrkan eller till ungdomsaktiviteter eller uppmuntra honom att träffa missionärerna. Bjud hem honom till dig, så att han kan vara där och se lyckan som kommer av att leva enligt evangeliet. Kom ihåg honom i dina personliga böner och i familjebönerna.

Överväg om du ska göra som en av våra läsare föreslår – att be din familj att fasta och be för din vän tillsammans med dig. När ni söker inspiration tillsammans om hur ni bäst ska kunna hjälpa din vän, kommer dina föräldrar troligen att märka din styrka och inse att deras omsorg om din andliga välfärd återspeglas i din omsorg om din vän. Att involvera dem så direkt kommer troligtvis att göra dem ännu angelägnare att vilja bjuda hem din vän, så att han på nära håll kan se vad det innebär att ha evangeliet i sitt liv.

Även om det inte är en lätt situation kan du och din familj bli till välsignelse i din väns liv, om du förblir trofast mot ditt vittnesbörd om evangeliet och söker Herrens hjälp.

LÄSARNAS SVAR

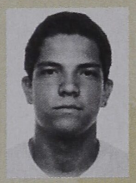
Våra föräldrar har rätt att vara oroliga för oss. Vi behöver fråga oss själva: Är vi så hängivna evangeliet att inget annat inflytande kan få oss att komma bort från Herren? Om svaret är ja, behöver vi tala med våra föräldrar, stilla deras oro och sedan inbjuda denne käre vän till en aktivitet i kyrkan. Vi kan hjälpa honom att se hur de goda egenskaper han har kan användas på fördelaktigaste sätt i kyrkan.

Gerardo Salvatierra Fernández,
Chilecito gren,
Argentinamissionen Córdoba

För en tid sedan var jag i samma situation. Min vän, som ännu inte är medlem i kyrkan, gick till en pub och kom tillbaka med två flaskor öl. ”Vet du inte vilka principer jag har som sista dagars helig?” frågade jag honom. ”Ursäkta, det hade jag glömt. Alltså har jag inte någon vän att dricka ihop med”, sade han. Sedan gjorde han något som förvånade mig. Han slängde de två flaskorna i soporna. Han tycker om att umgås med mig nu, men han dricker inte.

Vårt exempel påverkar andra människor. Vi måste följa Jesu Kristi exempel.

Humberto Marambaia den yngre,
Vila Nova församling,
Campo Grande stav i Rio de Janeiro, Brasilien

Humberto Marambaia den yngre

Juan Carlos Sivira

Anne-Marie Fanakrå

Jorge Ramón Sorto

Bibiche Aka Mwanzambi

Devita Aprilani

Nkem Beauty Okor

Marilou Valera Millare

När en vän har problem bör vi först granska oss själva och se till att vi är fast beslutna att göra det som är rätt. Att bjuda våra vänner att delta i aktiviteter tillsammans med våra föräldrar och andra som har höga normer kommer att hjälpa dem att känna Anden och den kärlek andra har för dem. Och samtidigt lever vi enligt evangeliet.

Juan Carlos Sivira,
Los Laureles församling,
Ciudad Ojeda stav i Venezuela

För en tid sedan intresserade jag mig så mycket för vad andra tänkte om mig, att jag började göra saker som jag visste att jag inte borde göra för att visa att jag kunde vara "cool". Jag funderade till och med på att lämna kyrkan – inte för att jag hade slutat tro på Jesu Kristi evangelium, utan för att jag hade så dåligt samvete. Lyckligtvis insåg jag att jag skulle ge bort min eviga, andliga glädje för en mer kortsiktig och inbillad glädje.

Tack vare stödet och all kärlek mina vänner i kyrkan gav mig, fick jag ordning på mina tankar och påbörjade en svår och smärtsam omvändelseperiod. Jag är så tacksam att mina vänner aldrig vek från min sida. Den erfarenheten hjälpte mig att inse att min himmelske Fader älskar mig och hjälper mig.

Anne-Marie Fanakrå,
Stavangers gren,
Stavangers distrikt i Norge

Jag skulle bjuda in min vän till en hemafton. Då kunde han få träffa min familj och vi kunde visa honom hur mycket han betyder för oss. Jag skulle också bjuda in honom till kyrkans möten, och lite i taget undervisa honom om evangeliets grundläggande principer.

Be dina föräldrar att fasta och be tillsammans med dig för att få vägledning om hur ni kan hjälpa din vän. Kom ihåg att sista dagars heliga hjälper sin nästa.

Jorge Ramón Sorto,
Refinería församling,
Apopa stav i El Salvador

Jag växte upp i en familj där man var ateister och inte respekterade vissa värderingar. Men min bästa vän, Maud Dominault, och hennes familj, som är medlemmar i kyrkan, fanns alltid där för mig, också när jag gjorde en del misstag. Hennes familj accepterade mig, även om jag var annorlunda. Idag känner vi sådana band mellan oss som om vi tillhörde samma familj.

Men om din vän i det långa loppet uppmuntrar dig att göra det som är fel, förringar dina värderingar och ditt sätt att leva samt försöker få dig bort från sanningen, är han ingen god vän. I så fall är det bättre om du slutar att umgås med honom, för det finns alltid en risk att han ska dra ner dig också.

Maud Pipet-Renard,
En vän till kyrkan som bor i
Bordeaux stav i Frankrike

Jag skulle kunna hälsa på vännen tillsammans med en annan medlem i kyrkan. Om jag inte var så stark i evangeliet och gick dit ensam, kunde jag riskera att själv göra samma fel. Av den anledningen skulle jag ta med mig en vän som är medlem i kyrkan. Varje gång vi hälsade på, kunde jag lämna ett budskap om evangeliet och vara ett bra föredöme för honom. Framför allt kunde jag be och fasta för honom.

Som medlemmar i kyrkan bör vi undervisa våra vänner genom vårt föredöme. Var vi än är bör vi återspegla en bild av Jesus Kristus.

Bibiche Aka Mwanzambi,
Fonciers församling,
Abidjans stav, Elfenbenskusten

Det som det handlar om är huruvida personen ifråga inser att det han gör är fel. Många människor gör det inte, men en del gör det – och ändå fortsätter de med det.

Det kan hända att den här vännen inte inser att hans beteende är felaktigt. Eftersom jag bryr mig om honom, skulle jag kärleksfullt uppmuntra honom att ändra sitt beteende till det bättre. Jag skulle också påminna honom om hans goda egenskaper för att se till att hans felaktiga beteende inte förstör de positiva sidorna. Jag skulle också försöka hjälpa mina föräldrar att se hans goda egenskaper.

Devita Aprilani,
Surabaya Barats gren,
Surabaya distrikt i Indonesien

Jag levde ett liv som inte var uppbyggande på något sätt. Men med en väns hjälp förstod jag att Gud lever. Om min vän hade låtit mig vara kvar i mörkret, skulle jag inte ha sett Guds ljus. Låt oss söka efter de vilsegångna fåren, eftersom vår himmelske Fader älskar oss alla och vill att vi ska komma tillbaka till honom.

Nkem Beauty Okor,
Emuoha församling,
Port Harcourts stav i Nigeria

Det första vi måste göra är att lyda våra föräldrar. De älskar oss och det är därför de vill skydda oss från allt som inte är bra för oss. Vår vän kan leda oss in i frestelser eller föra bort oss andligen från vår himmelske Fader.

Vad vår vän beträffar bör vi hjälpa till så mycket vi kan. Om möjligt bör vi hjälpa honom förstå vad han behöver göra för att återvända till vår himmelske Fader.

Linda Hayde López Fierro,
Nueva Aurora församling,
Guayaquils östra stav i Ecuador

Mina föräldrar vet alltid bäst, men jag bör inte överge min vän som står på ruinens brant. Jag måste uppmuntra honom att handla på lämpligt sätt och framhålla vad följderna av hans handlingar kan bli för hans hälsa, för hela hans person, hans familj och samhället. Jag måste också försöka förmå honom att fortsätta med sin utbildning och låta honom veta att han är i stånd att göra allt det goda han vill. Men framför allt måste jag hjälpa honom att komma närmare Jesus Kristus, så att han förstår att han inte är ensam här i världen.

Marilou Valera Millare,
Bangueds församling
Narvacans stav på Filippinerna

Du kan bidra till FRÅGOR OCH SVAR-avdelningen genom att besvara nedanstående fråga. Svaren ska vara oss tillhanda senast den 1 maj 2000. Skicka svaren till QUESTIONS AND ANSWERS 05/00, *Liahona*, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA; *eller med e-post till* CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org. *Skriv på maskin eller för hand på ditt eget språk. Du måste uppge namn, adress, församling och stav (eller gren och distrikt). Bifoga om möjligt ett foto av dig. Detta kommer inte att returneras. Vi kommer att publicera ett representativt urval av svaren.*

FRÅGA: *Om vår himmelske Fader älskar alla människor, varför tillåter han då att hemska saker händer oskyldiga?* □

Den levande profetens ord

Insikter och råd från president Gordon B Hinckley

GUDOMLIG NATUR

”Vilken stor skillnad det skulle bli om var och en av oss bestämt visste att det finns något gudomligt inom oss, att vi har en kunglig födslorätt, att vi i bokstavlig mening är söner och döttrar till Gud. Och om vi är söner och döttrar till en Fader, då är vi alla bröder och systrar och bör behandla varandra som syskon.”[1]

OVÄNLIGHET

”Jag tror att vi kan läsa skrifterna fram och baklänges, ja, till och med lära oss dem utantill, men om det finns ovänlighet i våra hjärtan, om det finns misshandel i vår familj, är allt det andra förgäves.”[2]

ARBETE

”Inget händer i den här kyrkan om vi inte arbetar. Det kan liknas vid en skottkärra. Den rör sig inte förrän du tar tag i de två handtagen och skjuter på. Hårt arbete för Herrens verk framåt, och om du har lärt dig att arbeta på ett rättrådigt sätt, kommer det att välsigna ditt liv för evigt. Jag menar det av hela mitt hjärta. Det kommer att välsigna era liv för evigt.”[3]

TIMLIGT OCH ANDLIGT

”Kyrkans kritiker klagar över att kyrkan har blivit ett stort affärsföretag. Låt mig med eftertryck säga att det timliga aldrig har fått överhand över det andliga. Faktum är att de två går hand i hand, det timliga för att förse oss med medlen och möjligheten att utföra det andliga. Egentligen är de en och samma sak. Herren själv har sagt: ’Därför, sannerligen säger jag eder, att allting är andligt för mig, och jag har aldrig givit eder eller någon människa eller något människobarn . . . någon lag som var timlig . . . ty mina befallningar äro andliga; de äro icke naturliga eller timliga, ej heller köttsliga eller sinnliga’ (L&F 29:34–35).

Ända sedan början av detta verk har man behövt ägna sig åt det timliga för att föra fram det andliga.”[4]

TIONDE

”Herren har stora förväntningar på att ni ska bära er del av bördan att föra Herrens verk framåt, genom att betala ert tionde och era offergåvor. Tack vare människors trofasthet har vi tillräckligt med pengar för att hålla kyrkan igång. Denna trofasthet är förunderlig. Vi har inte många rika människor i kyrkan. Pengarna som upprätthåller kyrkan kommer från medel som helgats av sådana som ni – underbara, trofasta människor. Tiondet handlar inte så mycket om pengar som om tro. Herren kan inte välsigna dem som inte är lydiga.”[5]

TRO PÅ FRAMTIDEN

”Jag känner mig oerhört optimistisk inför framtiden. Vi lever i en värld där det, som vi alla vet, finns alla möjliga problem. Vi ser det överallt – gängbildningar, upplösta familjer, barn som dödar barn, ensamstående mödrar, barn utom äktenskapet, droger, ja, allt. Men jag tror ändå att det finns mycket gott kvar hos människorna. Jag tror att det finns miljoner människor som ber, är trofasta och starka och gör sitt bästa för att uppfostra sina barn i sanning och rättfärdighet, så att de kan leva som ärliga och redbara medborgare och bidra med något i livet.”[6]

FATTA BRA BESLUT

”Har du någon gång sett hur en stor grind på landet öppnas och stängs? Om du tittar på gångjärnet så rör det sig väldigt lite. Bara en liten rörelse i gångjärnet får en väldig effekt ute i periferin. Så är det också med vårt liv. Det är de små besluten som får de stora följderna i vårt liv.”[7]

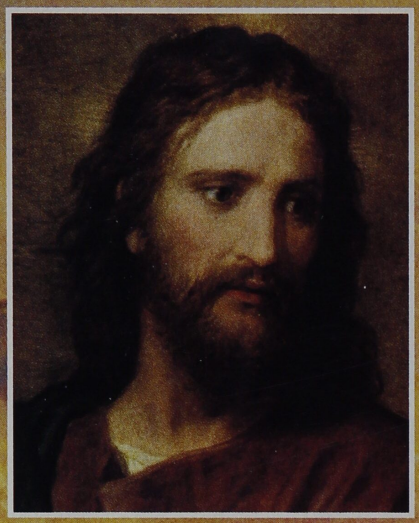
VAR TROFAST

”Vi borde vara de allra bästa människor som befolkar denna jord. Om vi lever enligt evangeliet kommer vi att vara de bästa människorna på jorden. Om vi inte lever enligt evangeliet kommer vi att bli förrädare mot detta stora och underbara verk som vi har omfattat. Jag uppmanar er att höja er lite mer över mängden, vara lite mer trofasta, vara lite bättre, vara en sista dagars helig i ordets sanna bemärkelse. Om vi är starka, om vi är trofasta, om vi är sanna, kommer den Allsmäktiges välsignelser att följa oss varhelst vi går och vad vi än gör i rättfärdighet.”[8] □

SLUTNOTER

1. Möte i Burlington, Vermont, den 14 oktober 1998.
2. Regionkonferens, prästadömets ledarskapsmöte, Houston, Texas, den 19 september 1998.
3. Missionärsmöte i Montreal, Quebec, Canada, den 6 augusti 1998.
4. Tal vid utnämningen av årets chef vid Brigham Young University Marriott School of Management International den 6 november 1998.
5. Möte i Columbus, Ohio, den 25 april 1998.
6. Intervju med *Houston Chronicle*, den 15 september 1998.
7. Möte i Schenectady, New York, den 17 oktober 1998.
8. Möte i Richmond, Virginia, den 14 november 1998.

VITTNESE

När vi läser om hur Jesu Kristi evangelium uppenbarades för Lehi och hans familj, uppenbaras det också till oss.

EN FAMILJS SBÖRD OM KRISTUS

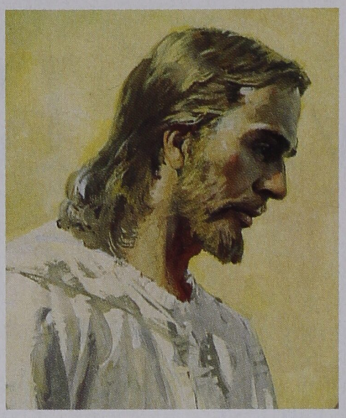
Kent P Jackson

LEHI OCH HANS FOLK ANLÄNDER TILL NYA VÄRLDEN, AV CLARK KELLEY PRICE;
INFÄLLT: DETALJ FRÅN *KRISTUS OCH DEN RIKE UNGE MANNEN*, AV HEINRICH HOFMANN

I Mormons bok följer vi berättelsen om en israelisk familj som välsignades med stor kunskap om Kristi lärdomar. Även en ytlig jämförelse mellan Mormons bok och Bibeln visar att Lehis avkomlingar hade mycket större kunskap om denna lära än de människor som de härstammade från.

Gamla testamentet innehåller bara några få dyrbara avsnitt som åsyftar den kristna läran. Till och med i Joseph Smiths översättning, vilken uppenbarar att evangeliet fanns på jorden från Adams till Moses tid, kan vi inte se att det fanns någon utbredd eller otvetydig kunskap om Kristus från Moses tid till Johannes döparens. Men Jesu Kristi evangelium är det centrala i Mormons bok. Bokens titelblad bekräftar att den bland annat skrevs för att ”överbevisa jude och icke-jude om att Jesus är Kristus, den evige Guden, som uppenbarar sig för alla nationer”.

Nutida uppenbarelser förklarar att Gud inte alltid har gett hela kunskapen om sitt evangelium till människorna på jorden, inte ens till Israels hus. På grund av sin upproriskhet fick inte israeliterna från Moses tid till Johannes döparens ha det högre prästadömet. Evangeliets välsignelser var förbehållna de trofasta (se L&F 84:23–27; Joseph Smiths översättning av 2 Mos 34:1–2). Alma sade:

"Därför erhåller den som vill förhärda sitt hjärta en mindre del av ordet, men åt den som icke vill förhärda sitt hjärta gives den större delen av ordet, och det förunnas honom att få kännedom om Gud hemligheter till dess han känner dem till fullo.

Och åt dem som vilja förhärda sina hjärtan gives en allt mindre del av ordet, till dess de alls intet veta om hans hemligheter" (Alma 12:10–11).

Upproriskhet leder till att vi går miste om möjligheter, och forna Israel fick under stora delar av sin historia utstå följderna av sin upproriskhet genom att mycket av evangeliets lära togs bort eller tillbakahölls (se Alma 12:9; 29:8; 3 Nephi 26:9–10).[1] Men när Lehi och hans familj lämnade sitt fosterland fick de en "större del av ordet". Herren återställde evangeliet i sin fullhet till Lehi, och vi som läser Mormons bok välsignas genom det som Lehi och hans familj lärde sig och upptecknade. Det viktigaste beträffande Mormons bok är att den så tydligt undervisar och vittnar om Jesus Kristus.

NEPHIS UPPTECKNING

Nephi började sina upptecknings med att göra de större plåtarna, något som förmodligen inträffade mer än tio år efter det att hans familj lämnat Jerusalem. På dessa plåtar tog han med sin fars uppteckning, som är en berättelse om deras resa i ödemarken, samt sina egna och faderns profetior (se 1 Nephi 19:2). Omkring 30 eller 40 år efter familjens avfärd gjorde Nephi de mindre plåtarna, och på dem skrev han den uppteckning vi har i Första och Andra Nephi (se 2 Nephi 5:28–34). Det vi vet om Lehis och Nephis första syner kommer således från en uppteckning som skrevs minst 30 år efter det att många av de beskrivna händelserna inträffat.

Denna tidsperiod innebär inte att uppteckningen var felaktig. När Nephi skrev på de små plåtarna hämtade han materialet från sitt minne, sin fars skriftliga redogörelse, sin egen tidigare redogörelse på de större plåtarna och den Helige Andens inspiration. Att det gått en tid gav honom faktiskt möjligheten att ge ett mer moget, välinformerat och brett perspektiv på sina beskrivningar av de första åren.

LEHIS KALLELSE

Från och med första kapitlet i Första Nephi lär vi oss att det som Lehi fick undervisning om i Jerusalem var samma budskap som profeterna i Gamla testamentet gav på hans tid: Jerusalem skulle snart förstöras och dess invånare föras bort på grund av sin orättfärdighet. Enligt Nephi var hans far en av de "många profeter" i Jerusalem som predikade samma budskap (se 1 Nephi 1:4).[2]

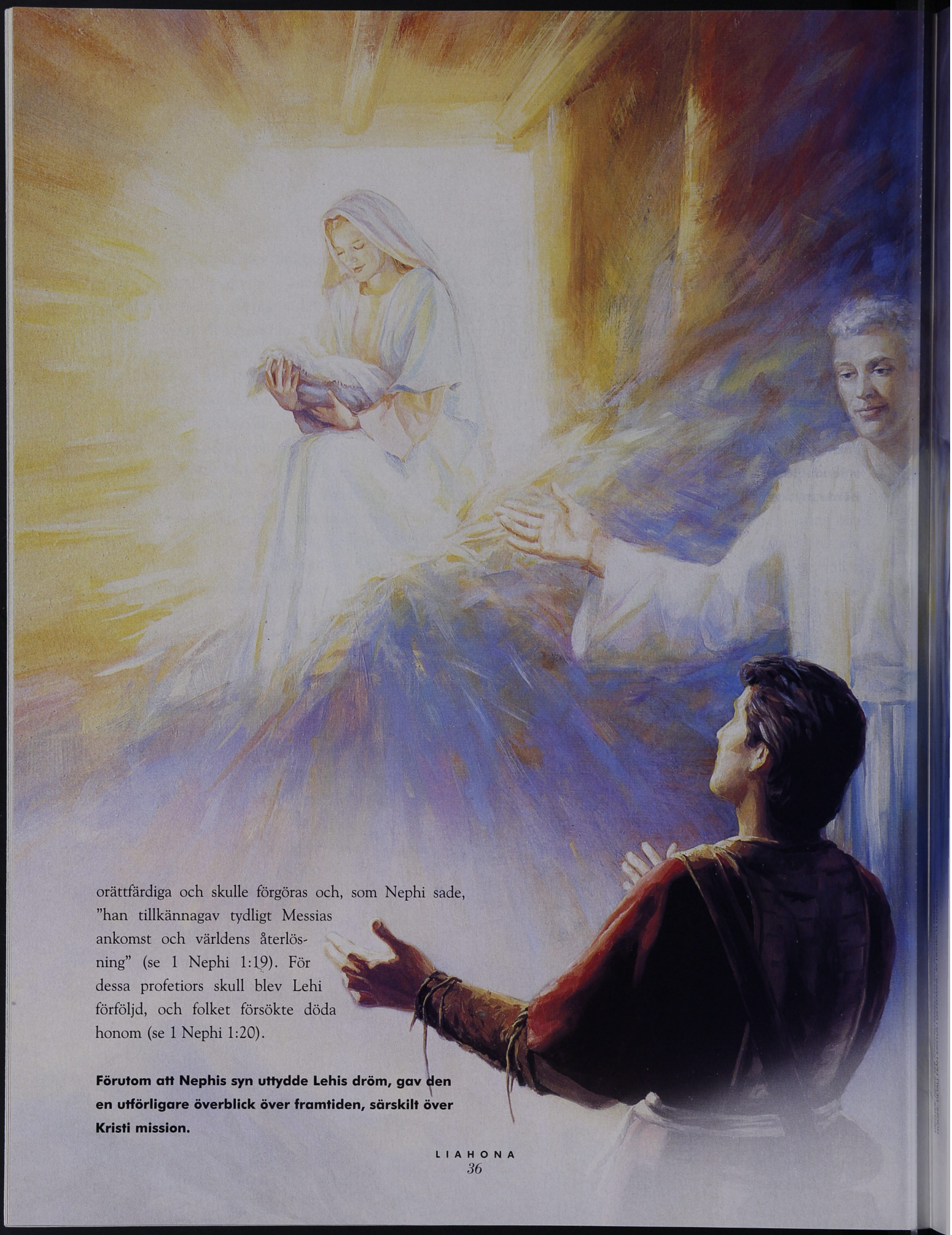
Men Lehi fick också kunskap om Frälsarens jordiska verksamhet. Han fick i en syn se "Gud sitta på sin tron", "en nedstiga ur den mittersta delen av himmelen" och "tolv andra, som följde honom" (1 Nephi 1:8–10). Den som sitter på tronen fastställs vara Gud, men vilka de andra är – inklusive "en" som nedstiger – fastställs inte i det kapitlet av Nephis uppteckning. Lehi fick en bok och blev befalld att läsa den. Han läste i den "angående Jerusalem – att det skulle ödeläggas tillika med sina invånare, att många skulle falla för svärd och många bortföras i fångenskap till Babylon" (1 Nephi 1:13).[3]

Nephi säger inte mer om bokens innehåll, men han nämner att hans far blev mycket rörd medan synen pågick

och medan han fortsatte läsa. Lehi kungjorde Herrens storhet i att inte tillåta att de som kom till honom skulle förgås (se 1 Nephi 1:14). Kanske syftade han på hur hans familj räddades från den kommande förstörelsen eller på Guds kraft att rädda oss från synd. När Lehi predikade det budskap han fått kunskap om i sina syner för judarna, inriktade han sig på två saker: Invånarna i Jerusalem var

"När [Lehi] bad till Herren, kom en eldstod och blev stående på en klippa framför honom, och han såg och hörde mycket" (1 Nephi 1:6).

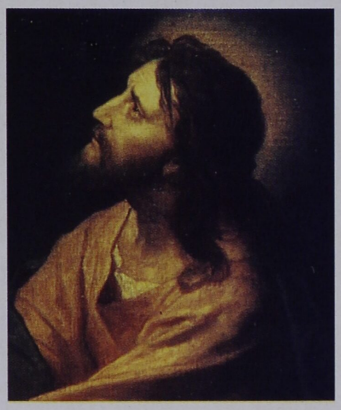
orättfärdiga och skulle förgöras och, som Nephi sade, ”han tillkännagav tydligt Messias ankomst och världens återlösning” (se 1 Nephi 1:19). För dessa profetiors skull blev Lehi förföljd, och folket försökte döda honom (se 1 Nephi 1:20).

Förutom att Nephis syn uttydde Lehis dröm, gav den en utförligare överblick över framtiden, särskilt över Kristi mission.

VÄNSTER: NEPHI SER JUNGFRU MARIA I EN SYN, AV JUDITH MEHR. HÖGER: DETALJ FRÅN KRISTUS I GETSEMANE, AV HEINRICH HOFMAN.

Nephis redogörelse för sin fars syn är underfundig. Han säger att han såg "en nedstiga ur den mittersta delen av himmelen" som om dennes identitet var okänd. Trots att det är tydligt att Nephi visste mycket om Kristus när han nertecknade sin fars syn, var han avsiktligt tvetydig. Uppteckningen antyder att Lehi vid den tiden inte visste vem det var som nedsteg. Den informationen kom tydligen i senare uppenbarelser. Det var inte förrän flera år senare som Lehi började undervisa sina barn om Jesu mission (se 1 Nephi 10).

"RAD PÅ RAD, BUD PÅ BUD"

Lehi och hans familj fick inte all sin kunskap om Jesus Kristus och hans försoning på en gång. Den verkar ha kommit "rad på rad, bud på bud" (2 Nephi 28:30). Kapitel 10 i Första Nephi ger oss en känsla av denna gradvisa återställelse. Här berättar Lehi för sin familj om några begrepp som han lärt sig genom uppenbarelser, särskilt genom den syn han fick om livets träd (se 1 Nephi 8). Nephis omskrivning av faderns lärdomar görs i väl valda ord som visar att Lehi lärde sig och undervisade om nya begrepp. Nephi sammanfattar: "Sex hundra år från den tiden, då min fader lämnade Jerusalem, skulle Herren Gud uppväcka en *profet* ibland judarna, ja, en *Messias* eller med andra ord en världens *Frälsare*" (1 Nephi 10:4; kursiveringen tillagd).

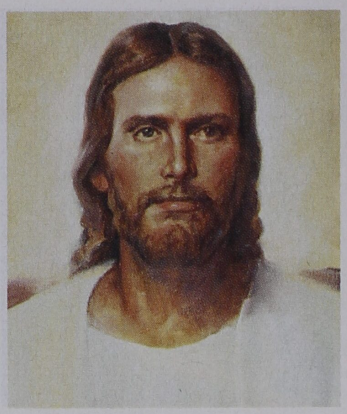
I nästa vers nämner Nephi "*denne Messias*, om vilken han talat, eller denne världens *Återlösare*" (1 Nephi 10:5; kursiveringen tillagd). I följande vers framläggs kraften i Kristi försoning för första gången i Mormons bok: "Alldenstund hela människosläktet befann sig i ett förtappat och fallet tillstånd, vari det skulle evigt förbliva, med mindre människorna ville förtrösta på *denne Återlösare*" (1 Nephi 10:6; kursiveringen tillagd).

När Nephi använder uttryck som "en Messias", "denne Messias", "en profet", "världens Frälsare" och "denne Återlösare" – som alla tydligt syftar på Kristus – låter han oss förstå att han använder sig av dessa begrepp i uppteckningen för första gången. Säkert var det som Lehi och hans söner lärde sig om Jesus Kristus och hans mission nytt för dem. Nephi, den försiktige och lyhörde historikern, redogör för händelsen med väl valda ord för att låta oss förstå att familjens kunskap vid den tiden var begränsad, även om han skrev om det flera år senare.

Det skulle gå över 40 år efter det att Lehi lämnat Jerusalem innan familjen fick kännedom om Frälsarens namn. Någon gång mellan 559 och 545 före Kristus fick Lehis son Jakob besök av en ängel som berättade för honom, för första gången i Mormons bok, att Frälsaren skulle kallas *Kristus* (se 2 Nephi 10:3). Det namnet används ofta i fortsättningen – sammanlagt 315 gånger i den engelska utgåvan av Mormons bok. Nästan samtidigt som Jakob fick veta att Frälsaren skulle kallas *Kristus*, fick Nephi höra att han skulle heta *Jesus*. Nephi skrev: "Enligt profeternas och likaledes Guds ängels ord, skall hans namn bliva Jesus Kristus" (2 Nephi 25:19). Efter detta första omnämnande finner vi namnet *Jesus* 161 gånger i den engelska utgåvan av Mormons bok.

I Första Nephi 10 redogjorde Nephi för sin fars lärdomar om Frälsarens jordiska verksamhet. Han började med Johannes döparens mission (se 1 Nephi 10:7–9). Lehi lärde sina barn att evangeliet skulle predikas för judarna, som skulle döda "den Messias, som skulle komma", och efteråt skulle denne Messias uppstå från de döda (1 Nephi 10:11). Nephi påpekar att denne

Messias skulle vara "deras *Herre* (1 Nephi 10:14; kursiveringen tillagd) och även "*Guds Son*" (1 Nephi 10:17; kursiveringen tillagd), vilket ger oss den första hänvisningen i Mormons bok till denna viktiga lära.

NEPHIS VITTNESBÖRD

Nephi var ivrig att se det som hans far hade sett, och i Första Nephi 11 öppnades en liknande syn om livets träd för honom. Förutom att Nephis syn uttydde Lehis dröm, gav den en utförligare överblick över framtiden, särskilt över Kristi mission.

Nephis syn uppenbarar viktig information angående Jesu jordiska ankomst till judarna i Palestina och hans ankomst i härlighet till Lehis avkomlingar i Amerika. Förutom det som tillkännagivits för Lehi, undervisade Nephi om följande: Kristus skulle vara Guds Son och födas av en jungfru (se 1 Nephi 11:13–21); han skulle verka "med stor makt och härlighet" och välsigna andra människor (se 1 Nephi 11:24, 28, 31); "Tolv andra" skulle följa honom (se 1 Nephi 11:29); han skulle "bli dömd av världen" och dödad (se 1 Nephi 11:32–33); en förödelse skulle föregå hans ankomst till det amerikanska fastlandet (se 1 Nephi 12:4–5); han skulle stiga ned från himmelen (se 1 Nephi 12:6) och utvälja tolv nephitiska lärjungar (se 1 Nephi 12:7–10); och tre till fyra rättfärdiga generationer skulle följa på hans ankomst (se 1 Nephi 12:11–12).

Nephis kunskap om läran om Kristus och hans försoning framkommer mycket tydligt i orden han väljer för att undervisa sin familj. Han sade att Jesus skulle vara "Guds Lamm, som skulle borttaga världens synder" (1 Nephi 10:10). Benämningen *lamm* ger Frälsarens försoningsoffer ett samband med Moselagen, som Lehis familj var insatt i. Kristus skulle ta bort deras synder som en offergåva för deras skull. Mellan Första Nephi 10:10 och 14:27 använder Nephi ordet *lamm* 57 gånger med hänsyftning på Jesus.

PROFETERNAS VITTNESBÖRD

Den kunskap Lehi och hans familj hade om Jesu mission fick de inte enbart genom personliga uppenbarelser och änglabesök. Orden från tidigare profeter som fanns på mässingsplåtarna undervisade dem också om Kristus. Zenock profeterade om att Herren skulle "upplyftas" och Neum förutsade att Kristus skulle korsfästas (se 1 Nephi 19:10).

Profeten Zenos skrifter verkar ha varit en stor källa till Nephis kunskap om Kristus. Av honom lärde sig Nephi att Jesus skulle bli lagd i en grav och att det skulle bli mörkt i tre dagar, "vilket skulle vara ett tecken på hans död, givet till dem som bo på havets öar, och i synnerhet till dem som äro av Israels hus" (1 Nephi 19:10). Zenos lärde också att Herren "på den dagen [skulle] besöka hela Israels hus", de rättfärdiga med sin röst och de orättfärdiga med sin hämnd (se 1 Nephi 19:11–12). Folket i Jerusalem skulle "bliva gisslade av alla folk" och skingrade för att de korsfäste sin Herre, men de skulle samlas igen i den sista tiden, då de skulle ta emot honom (se 1 Nephi 19:13–16).

För att till fullo kunna förmå sitt folk "att tro på Herren, deras Återlösare", läste Nephi för dem det som var skrivet av profeten Jesaja (se 1 Nephi 19:23), och han upprepade flera kapitel av Jesajas uttalanden i sin egen uppteckning.

MORMONS BOKS VITTNESBÖRD

Det vittnesbörd om Jesus Kristus som Lehi och hans avkomlingar lämnade till oss har välsignat miljoner

Lehis son Jakob fick besök av en ängel som berättade för honom, för första gången i Mormons bok, att Frälsaren skulle kallas *Kristus*.

människors liv och kommer att välsigna många fler miljoner människors liv. Tack vare det som Lehi och hans söner lärde sig om Frälsaren i sina kallelser under de första åren, var deras avkomlingar *kristna*. Deras uppteckning är "ännu ett testamente om Jesus Kristus".

Det är mycket betydelsefullt att Herren gav världen en bok med obefläckade vittnesbörd och lärdomar om Kristus mycket tidigt i sitt verk i de sista dagarna. Till och med innan han återställde sin kyrka gav han oss Mormons bok, som vittnar och lär oss om honom.[4] Eftersom Mormons bok är slutstenen i vår religion, uppenbarar den evangeliet för oss på samma sätt som evangeliet uppenbarades för Lehi och hans avkomlingar. Och när vi får insikt om evangeliet, rad på rad som de fick, kan vi ta del av alla dess välsignelser. □

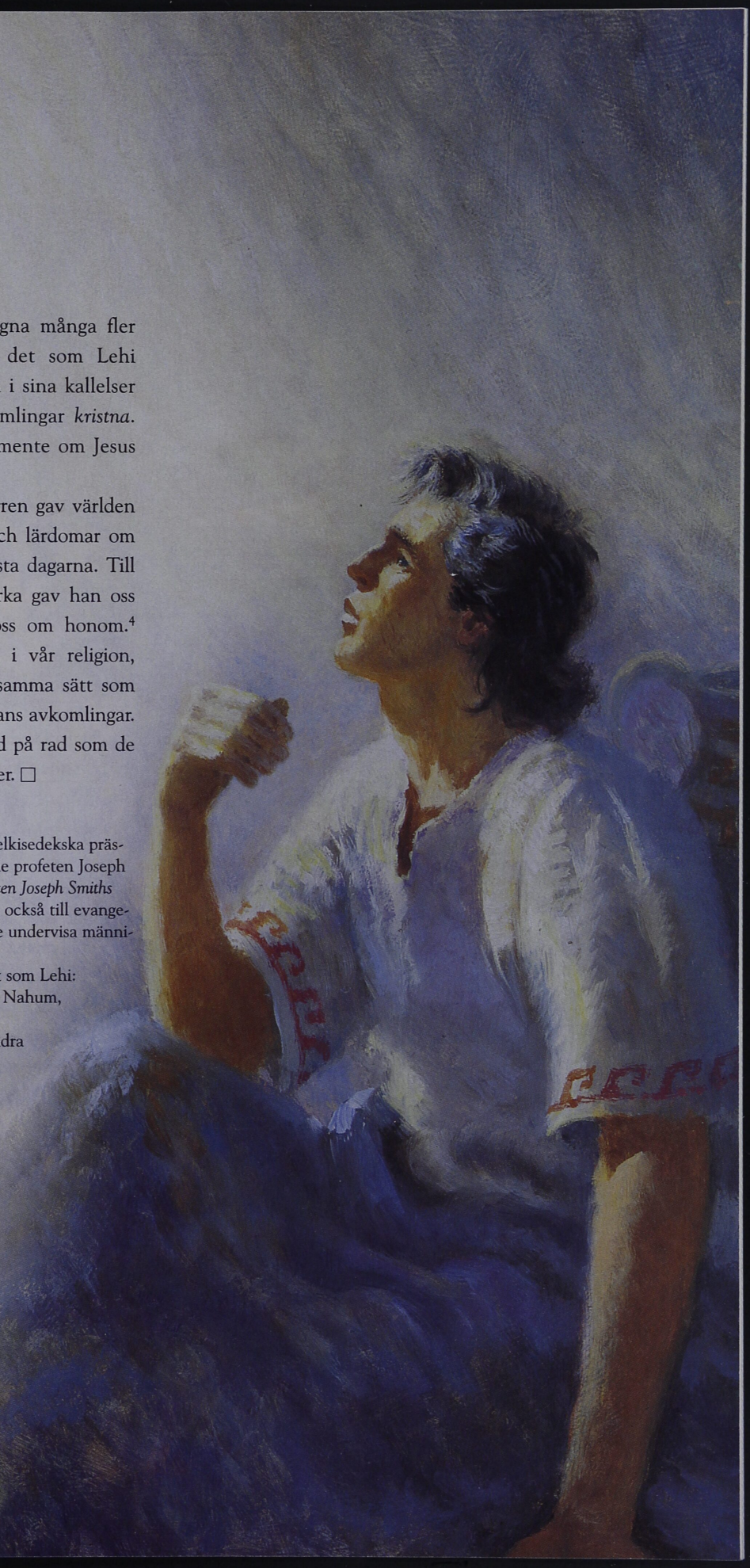
SLUTNOTER

1. Även om det står i L&F 84:23–27 att melkisedekska prästadömet togs bort från Israel på Moses tid, lärde profeten Joseph Smith att profeterna i Israel hade det (se *Profeten Joseph Smiths lärdomar*, s 155). Följaktligen kände profeterna också till evangeliet, även om de var begränsade i vad de kunde undervisa människorna om (se Alma 12:9).

2. Följande profeter levde ungefär samtidigt som Lehi: Hulda (se 2 Kung 22:14–20), Jeremia, Obadja, Nahum, Habackuk och Sefanja.

3. Denna profetia är representativ för de andra profeternas skrifter i Lehis generation. Jämför med Hulda i Andra Kungaboken 22:15–17; Jeremia i Jeremia 5:1–10; Habackuk i Habackuk 1:1–10 och Sefanja i Sefanja 1:1–18.

4. Mormons bok erbjöds till försäljning första gången den 26 mars 1830, och kyrkan organiserades den 6 april, elva dagar senare.

”JAG SKADAR INGEN”

Colleen Whitley

John hade alltid varit snäll mot sin syster Becky. Nu berodde det på honom om hon skulle överleva.

Det är mitt liv! Jag skadar ingen annan.”

Det som förvånade alla var att John* verkade mena vad han sade. Han tycktes inte förstå att han skadade människor i sin omgivning.

Det märktes att John älskade sin familj. Han var faktiskt väldigt godhjärtad och omtänksam. Han sparade sina pengar så att han kunde köpa en liten porslinsfigur som hans mamma beundrat och ge den till henne. Han städade i garaget åt sin pappa. Han var alltid snäll mot sina syskon, särskilt mot sin syster Becky, som var två år yngre.

John följde Becky till skolan när hon började i lekskolan. Hon fick ha på sig hans baseboll-keps och han lyssnade snällt till hennes prat om gulliga pojkar. Den dag hon började på högstadiet visade han henne hur hon skulle öppna sitt skåp.

Johns problem hade börjat när han i sjunde klass började röka marijuana. Snart började han med många andra olika droger. Trots familjens böner och råd från både biskopen och utbildade terapeuter, fortsatte han använda droger. Han började också leva ett extremt och iögonfallande omoraliskt liv. ”Hallå där, jag skadar inte er. Och jag skadar inte tjejerna. De vet alla vad de håller på med. Det vi gör skadar ingen annan. Förresten är vi försiktiga.”

Hela Johns familj fortsatte att älska honom och söka efter sätt att hjälpa honom. Becky stod honom speciellt nära, och han stod henne nära. När Becky gifte sig med Hal, lade John genast armen om sin nye svåger och sade att han alltid skulle finnas där om de behövde hans hjälp. Och det var han alltid. Han körde ut i regnet för att hjälpa dem att få undan bilen från motorvägen när de fått motorstopp. Han hjälpte dem att städa huset när Becky var gravid. Han hade med sig underbara små överraskningar till syskonbarnen när de började komma. Ibland dök han bara upp med en kasse med mat och lagade middag till dem.

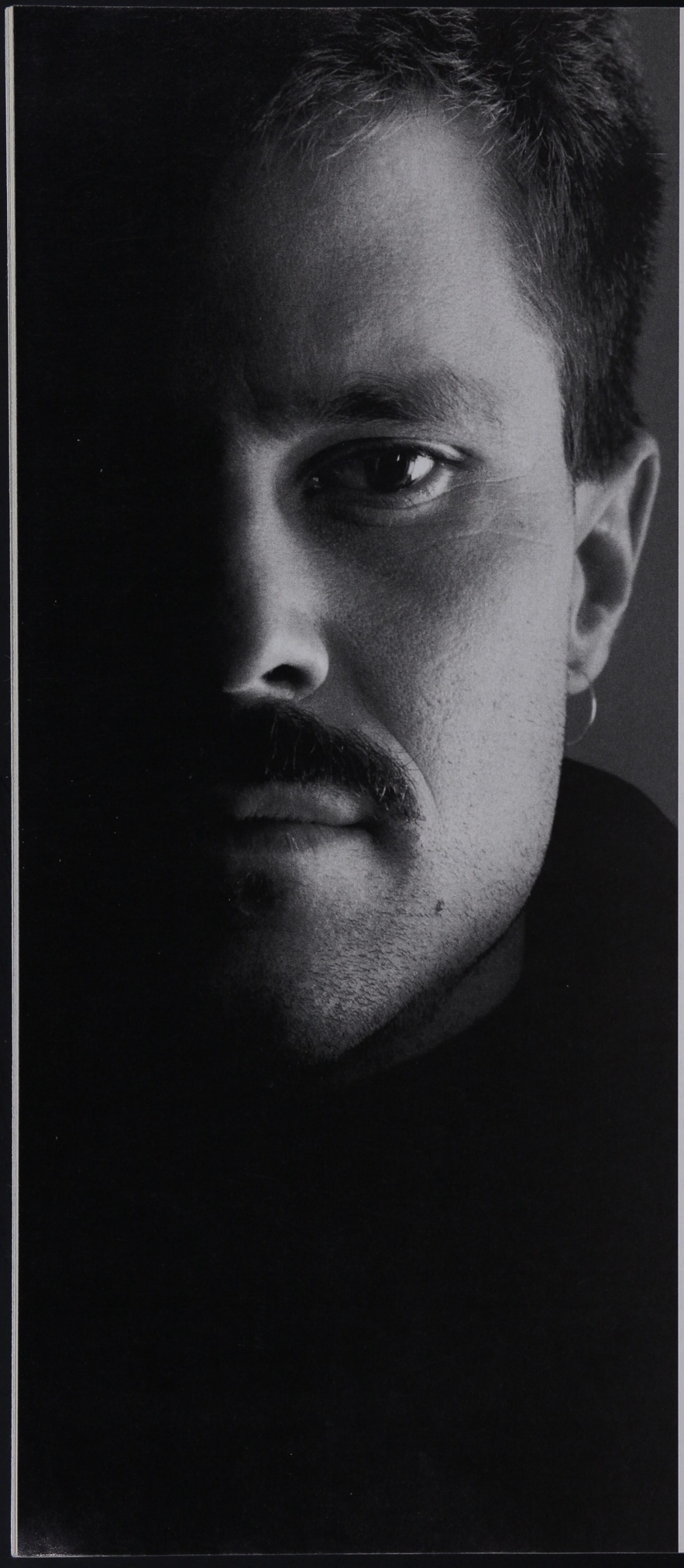
Sedan behövde Becky plötsligt mycket hjälp. När hon blev sjuk en sommar fann läkarna att Beckys ständiga hosta inte berodde på influensa eller lunginflammation, utan på cancer. Cellgiftbehandlingen hjälpte inte mycket.

Cancern spred sig så snabbt att läkarna sade att Beckys enda chans var intensiv strålbehandling. Men en strålbehandling som är kraftig nog att döda alla cancercellerna skulle också döda de friska cellerna i hennes blod. De friska cellerna kunde ersättas genom en benmärgstransplantation, men donatorn måste vara en person med liknande gener som patienten, vanligtvis en bror eller syster. När Becky förklarade situationen skyndade alla hennes syskon till sjukhuset för att få se om deras gener stämde överens.

Några dagar senare åkte hela familjen till sjukhuset för att få reda på resultaten. De satt tillsammans i väntrummet och såg ivrigt på läkaren när denne kom emot dem med en mapp i handen och ett av de blåa kort som laboratorieteknikern hade gjort till varje familjemedlem.

När Hal frågade om det fanns någon som passade, sade doktorn: ”Det är tänkbart.” Sedan frågade han vem av dem som var John. John reste sig och doktorn bad honom följa med ett ögonblick. De försvann in på ett litet kontor. När de kom tillbaka satte sig John modfälld

**Namnet är ändrat.*

i änden på en lång soffa. Läkaren förklarade att John var enda medlemmen i familjen vars genetiska mönster stämde med Beckys. Det stämde faktiskt mycket bra – men han kunde inte bli någon donator, åtminstone inte på sex månader.

Johns blodprov visade inga tecken på infektioner, men hans bakgrund med sexuella aktiviteter och sprutor med droger gjorde att risken var stor för att han hade fått aids. Om han var smittad kunde han föra smittan vidare till sin syster. Läkaren förklarade att det fanns inget sätt att testa om han hade själva aidsviruset. Det är bara antikropparna, som producerades för att bekämpa sjukdomen, som går att upptäcka, och det tar sex månader för dem att utvecklas. Sjukhuset skulle fortsätta att söka efter någon annan donator, sade läkaren.

Men Becky hade inte mycket tid och absolut inte sex månader. Inom några veckor hade cancern spridit sig så mycket att inte ens en intensiv strålbehandling kunde stoppa den, och Becky kippade efter varje andetag. En vän, som såg hur hon kämpade för att få luft, uttryckte sin ilska över John. Becky sade bara: "Jag visste när läkaren berättade om proven att Johns livsstil skulle göra det omöjligt för honom att hjälpa mig. Jag förlät honom redan då."

Hal ordnade med begravningen och försökte förklara för barnen varför deras mamma inte kunde leka med dem längre. Beckys föräldrar tog hand om hennes sörjande familj.

Och John då? På sätt och vis förändrades hans liv. Men beroendet och livsstilen var så djupt rotade att han inte helt har kunnat ändra sig. Men det var länge sedan någon hörde honom säga: "Jag skadar ingen." □

Förslag till hemaftnar

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

MÅNADENS HJÄLTE
Ruth Ann Cosby

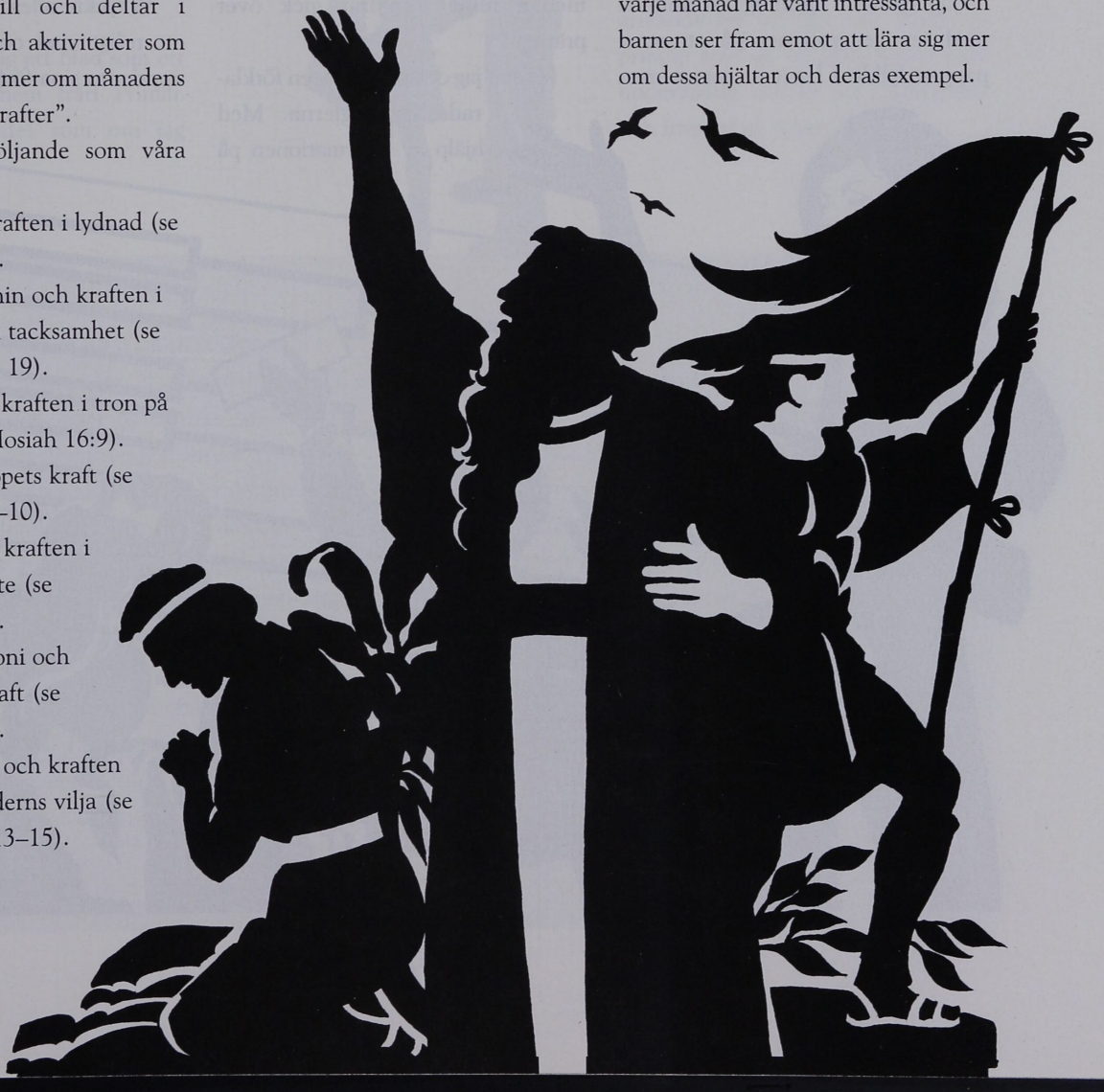
I början av året väljer vi ut tolv ”månadens hjälte” som familjens månatliga tema. Sedan ber vi alla i familjen att förbereda något till hemaftnarna som handlar om dessa hjältar. Varje månad lär vi oss ett skriftställe utantill och deltar i lektioner, lekar och aktiviteter som hjälper oss att lära mer om månadens hjälte och hans ”krafter”.

Vi har haft följande som våra hjältar:

- Nephi och kraften i lydnad (se 1 Nephi 3:7).
- Kung Benjamin och kraften i tjänande och tacksamhet (se Mosiah 2:17, 19).
- Abinadi och kraften i tron på Kristus (se Mosiah 16:9).
- Alma och dopets kraft (se Mosiah 18:8–10).
- Ammon och kraften i missionsarbete (se Alma 26:22).
- Kapten Moroni och exemplets kraft (se Alma 48:17).
- Jesus Kristus och kraften i att göra Faderns vilja (se 3 Nephi 27:13–15).
- Mormon och hoppets och kärlekens kraft (Moroni 7:41–48).
- Moroni och vittnesbördets kraft (se Moroni 10:4–5).

Vi delar in varje månad i fyra olika ämnen – men låter varje familjemedlem välja sitt eget ämne om han eller hon önskar det. Några ämnen under den månad vi inriktar oss på Nephi kan vara: (1) Nephi följde profeten; (2) Nephi förde dagbok; (3) Nephi lärde sig frälsningsplanen; (4) Nephi ärade sin himmelske Fader genom att hålla buden. Vi väljer också ut en psalm eller primärsång för månaden.

Våra hemaftnar med en ny hjälte varje månad har varit intressanta, och barnen ser fram emot att lära sig mer om dessa hjältar och deras exempel.

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

FÖRFÄDERSPELET

Dorine McDaniel

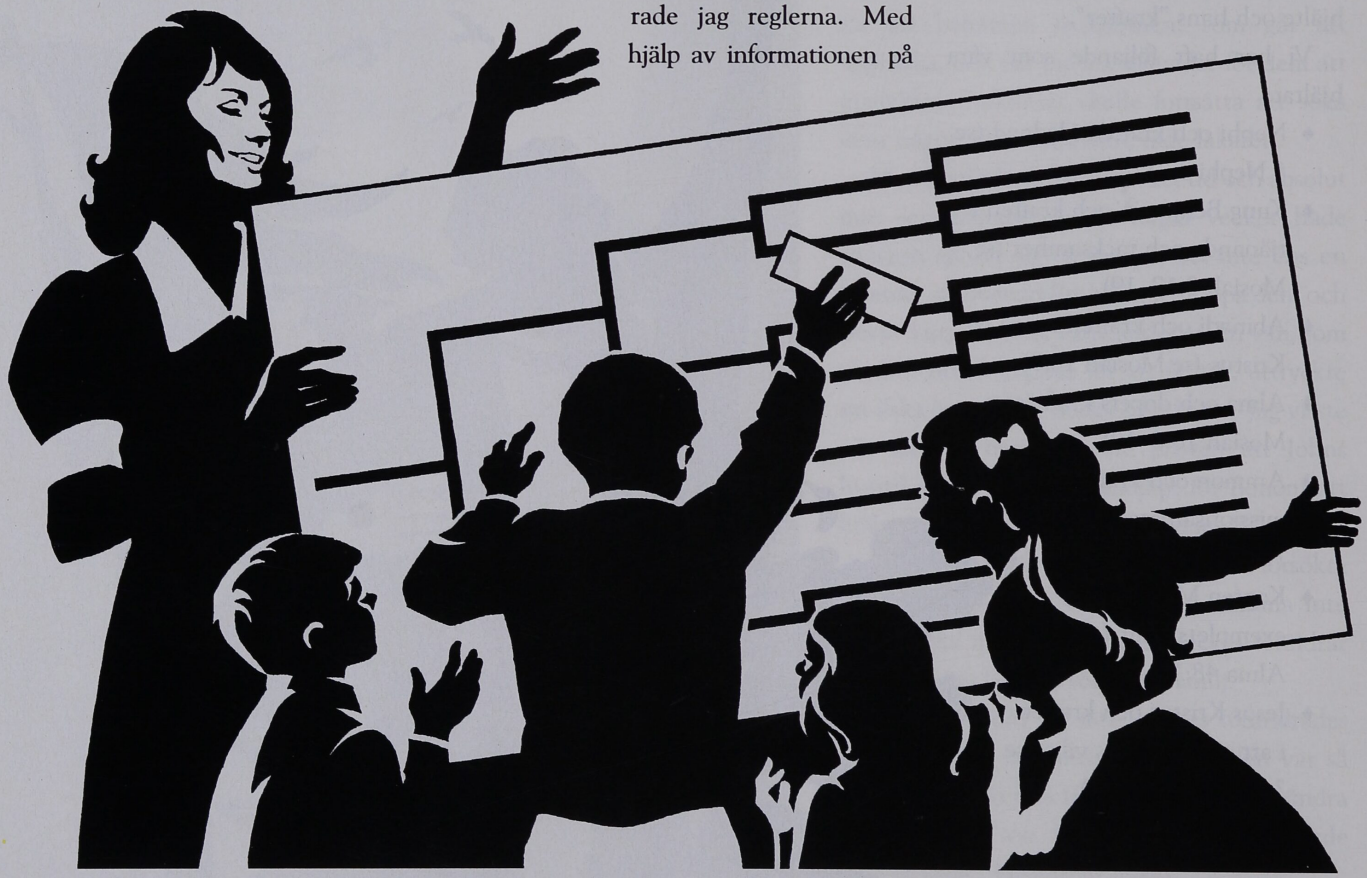
För en hel del år sedan ville jag förbereda en hemafton om familjens historia. Våra barn, som då var mellan nio och tretton år, visste väldigt lite om en del av sina förfäder. Därför hittade jag på ett spel som hjälpte oss alla att bli mer bekanta med våra förfäder.

Jag gjorde i ordning en antavla med sex generationer på ett stort papper, fyllde i barnens namn men lämnade övriga utrymmen tomma. (Jag gjorde sedan en komplett antavla, så att jag visste hur den första skulle se ut när den var ifylld.)

För varje tomt utrymme på antavlan gjorde jag ett särskilt kort som innehöll förfaderns fullständiga namn och en del information om den personen. På ett kort stod det till exempel: "Ira Walter Gardner. Jag föddes 1849 i Sweetwater, Wyoming, medan mina föräldrar gick över prärien."

Medan jag delade ut korten förklarade jag reglerna. Med hjälp av informationen på korten skulle var och en lista ut var på antavlan hans eller hennes kort hörde hemma. Varje gång det var deras tur kunde de ställa ja- och nejfrågor om sin förfader. Så länge som de fick "ja" på sina frågor kunde de fortsätta fråga. Om de lade sitt kort på fel ställe eller fick ett nej-svar, gick turen till nästa. Barnen lärde sig snabbt och snart var antavlan komplett.

Vi tyckte allesammans att det var ett roligt spel och barnen började uppskatta sina förfäder mer.

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

VISUELLA HJÄLPMEDEL SOM UNDERVISAR TVÅ GÅNGER

Linda Jones Brandolino

Något av det mest bedårande – och inspirerande – man kan se är små barn som håller en hemaftonlektion. Men att hjälpa barn att förbereda lektioner kan vara kämpigt. En dag medan jag städade huset fann jag en enkel lösning rakt framför ögonen på mig.

Där på golvet låg ett blad som ett av barnen tagit hem från Primär. Plötsligt kändes det som om jag funnit guld. Det slog mig att det här bladet – och andra som jag satt upp på kylskåpet eller gömt i någon låda – kunde bli inledningar till mina barns lektioner på hemaftnarna!

Den dagen började jag samla teckningar och annat som de ibland tog med sig hem från Primär i var sin låda åt barnen. Nu när något av mina minsta barn får en uppgift till en hemafton öppnar vi hans eller hennes låda. När barnen tittar igenom lådan hittar de alltid något visuellt hjälpmedel som de kan använda för att lära vår familj en princip som de en gång själva blev undervisade om av en omtänksam och inspirerad lärare. □

HJÄLPMATERIAL FÖR FAMILJENS HEMAFTNAR

Familjen kan ha nytta av följande hjälpmaterial när den förbereder och leder hemaftnar. Materialet kan köpas från kyrkans distributionscenter:

1. *Stora hemaftonboken* (artikelnummer 31106 180). En vägledning till hur man planerar hemaftnar.

2. Familjens hemafton, videosupplement 56736 180 – videoband med avsnitt som tar upp ämnen i evangeliet som också behandlas i lektionerna i *Stora hemaftonboken*.

3. Evangeliet i bild (104 färgbilder i en plastlåda, artikelnummr 34730 180); utan låda, artikelnummer 34735 180; komplement med ytterligare 56 bilder, artikelnummer 34740 180).

4. *Liahona*

5. Böcker om skrifterna för barn:

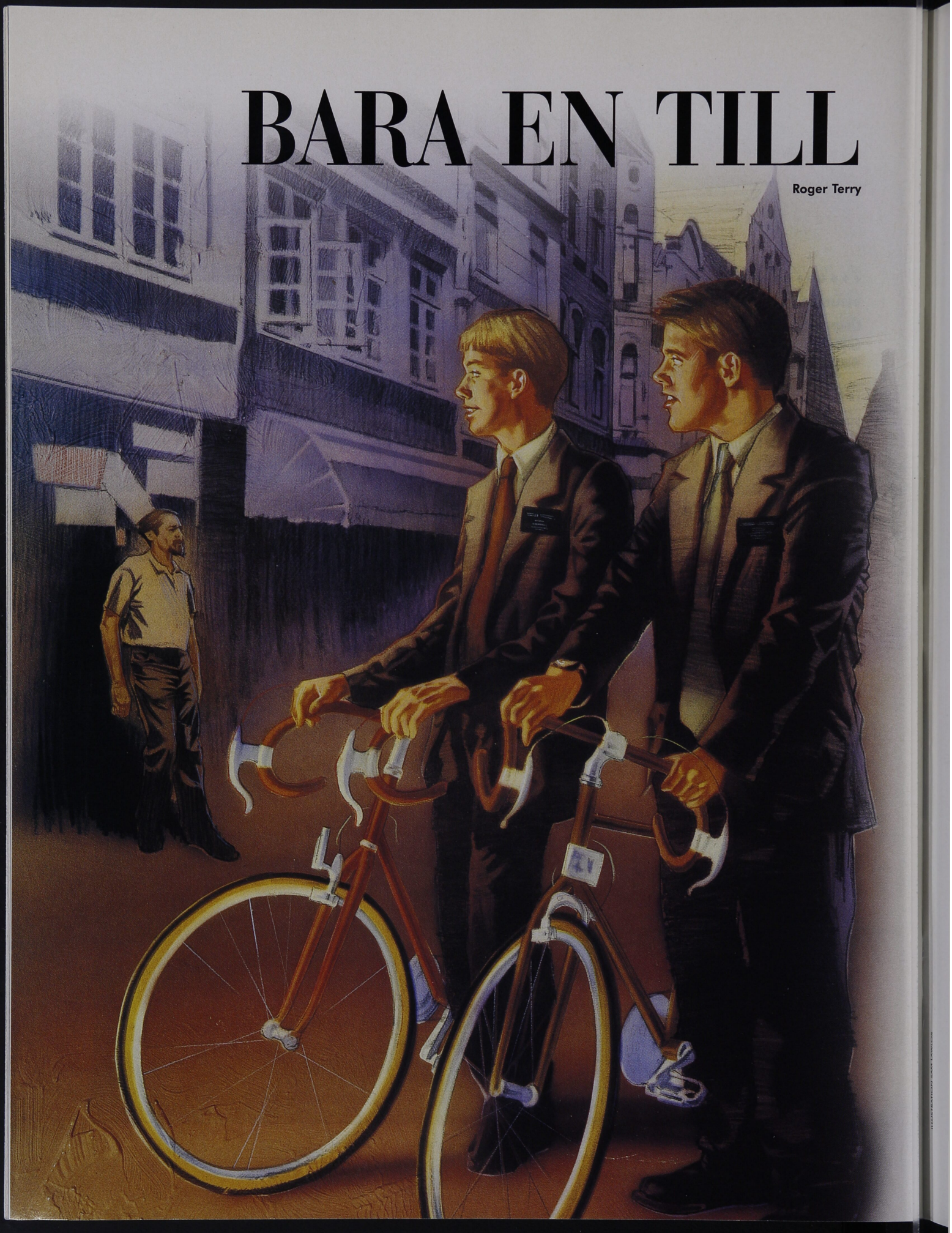
- *Berättelser ur Mormons bok* (54 illustrerade berättelser, artikelnummer 31117 180).
- *Berättelser ur Läran och förbunden* (64 illustrerade berättelser, artikelnummer 31122 180).
- *Berättelser ur Gamla testamentet* (48 illustrerade berättelser, artikelnummer 31118 180).
- *Berättelser ur Nya testamentet* (51 illustrerade berättelser, artikelnummer 31119 180).

6. Musik:

- *Psalmer* (artikelnummer 34832 180)
- *Barnens sångbok* (inbunden med spiral, artikelnummer 34831 180).

BARA EN TILL

Roger Terry

Det hade varit en ovanligt varm dag i Lüneburg i Tyskland och äldste Kevin Pepper och jag var trötta. Vår sista undervisning slutade klockan nio på kvällen, och vi måste arbeta en halv timme till innan vi kunde gå hem till vår lägenhet. Det var för sent att ringa på någons dörr, så vi satte oss på cyklarna och åkte till Lüneburgs köpcentrum mitt i stan. De flesta av affärerna hade stängt tre timmar tidigare, och trängseln som funnits där under dagen var över. Kvar fanns bara ett fåtal personer som tittade i skyltfönstren och njöt av kvällen, utan att ha bråttom till något.

Vi gick långsamt och ledde cyklarna, stannade då och då för att fråga någon annan fotgängare om de skulle vilja veta något om det återupprättade evangeliet. Ingen var intresserad. Och det var typiskt. Tyskland ansågs vara en "svår mission". Inte många dop. Mycket dörrknackning och många gatukontakter. Människorna var för det mesta artiga, men de var rädda för allt nytt, och kunde för det mesta inte tänka sig att byta religion.

Vi kom till slutet på gatan när klockan var nästan halv tio. Det var dags att åka hem till vår lägenhet. Men där i kvällsmörkret stod en man och lutade sig mot en vägg. Han var tunnhårig och hade ett något ovårdat skägg. Jag såg på äldste Pepper. Han såg på mig. Vi var trötta. Vi hade inte haft någon framgång den dagen, och jag kunde se att vi tänkte samma sak. En av oss kanske till och med sade det högt: "Han är säkert inte mer intresserad än alla de andra vi har talat med i dag. Låt oss gå hem." Men något inom mig sade: "Gå och tala med honom."

Vi gick fram till mannen och frågade om han visste något om Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga. Det gjorde han inte. Skulle han vilja veta något om kyrkan? Ja, sade han, och gav oss sin adress.

När vi besökte Alfred Kliche senare i veckan upptäckte vi att han skilde sig märkbart från de flesta människor vi talat med. Han var mer reserverad, allvarligare än de flesta, men också mer fördomsfri. Han sökte efter något. Som han senare uttryckte det: "Jag funderade på att lära känna andra människor som, liksom jag, inte helt hade förlorat sin tro på Gud." Han visade oss en bok som han höll på att läsa, en bok om österländsk religion. Vi undervisade honom om Joseph Smith och gav honom vår bok. Han tog emot den med reserverad nyfikenhet och sade att han skulle läsa den.

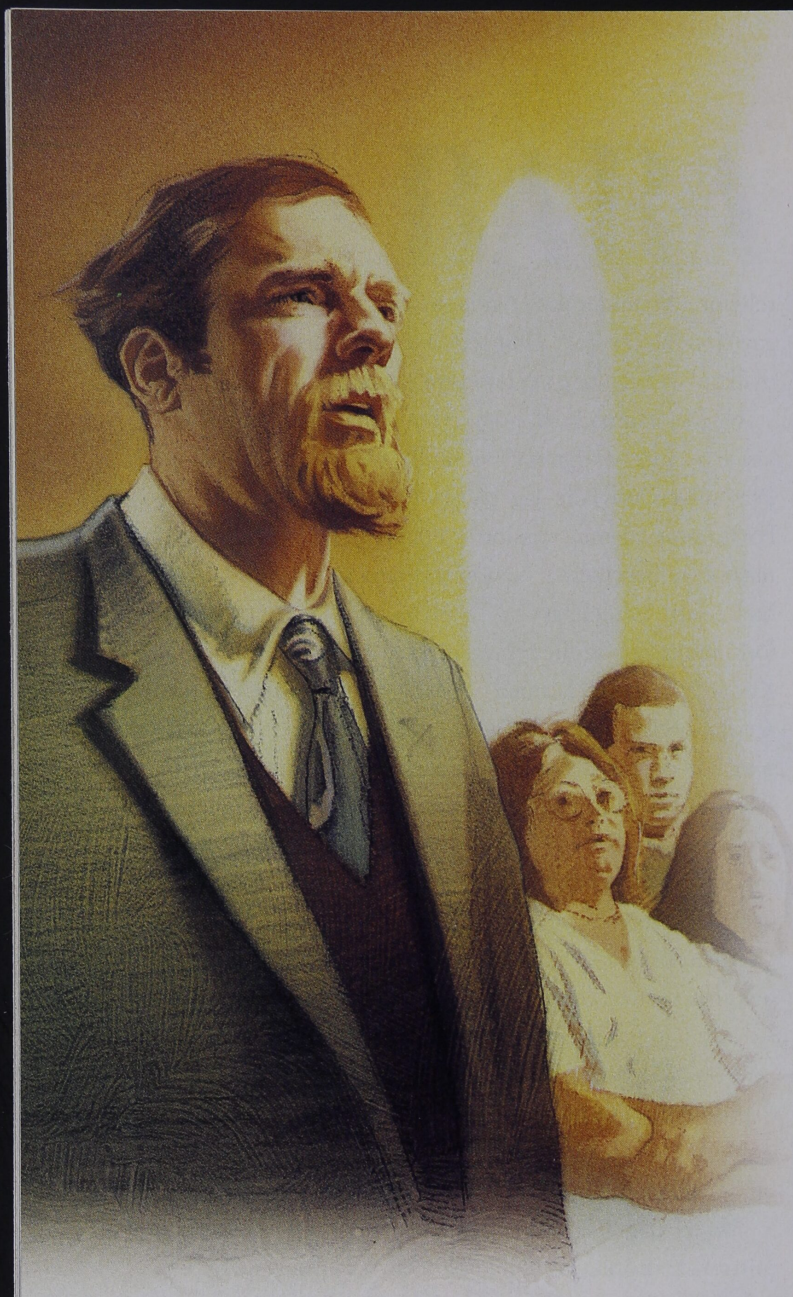
När vi lämnade honom efter den första lektionen visste vi inte riktigt vad vi skulle tro om herr Kliche. Personligen tvivlade jag på att han skulle läsa boken. Första året på min mission – ett år utan dop och med massor av besvikelser – hade satt sina spår hos mig. Jag hade sett tillräckligt av "verkligheten" för att mina förhoppningar skulle blandas med tvivel. Men herr Kliche bjöd oss att komma tillbaka, och när vi kom dit för att undervisa honom en andra gång berättade han att han läst en hel del i Mormons bok. Han sade att han tyckte speciellt mycket om Jesajas kapitel i Andra Nephi. Under mina tio månader i Tyskland hade ingen någonsin sagt så förut. Jag minns faktiskt inte att jag hört det under de 23 år som gått sedan dess.

Vi undervisade herr Kliche under hela juli, som var ovanligt varm, och in i augusti. Han gjorde långsamma och stadiga framsteg, men tycktes inte ha bråttom med att göra några bestående förändringar i sitt liv. Äldste Pepper och jag visste inte riktigt vad som pågick inom honom. Han var lika outgrundlig som boken om österländsk religion han visat oss.

Så en dag i början av augusti kom ett brev från missionskontoret. Jag skulle bli förflyttad. Äldste Pepper och jag hade en del bra undersökare vid det laget, och det var svårt att åka ifrån dem. Jag undrade vad som skulle hända. Men att engagera mig i ett nytt område och i en skara nya undersökares och medlemmars liv tog all min uppmärksamhet och gav mig inte mycket tid till att oroa mig för Lüneburg.

Men en dag flera veckor efter förflyttningen fick jag ett telefonsamtal från äldste Pepper. Han berättade att herr Kliche skulle döpas den 16 oktober och ville att jag skulle vara där. Eftersom jag bara förflyttats till andra sidan av Hamburgs stav, gav vår missionspresident mig tillåtelse att närvara.

Äldste Pepper berättade i telefonen att herr Kliche hade gjort långsamma, stadiga framsteg under större delen av tiden, men till slut hade han överraskat dem

Solen sken genom det stora fönstret och en ljusstråle verkade lysa direkt på honom när han bar ett enkelt och vackert vittnesbörd.

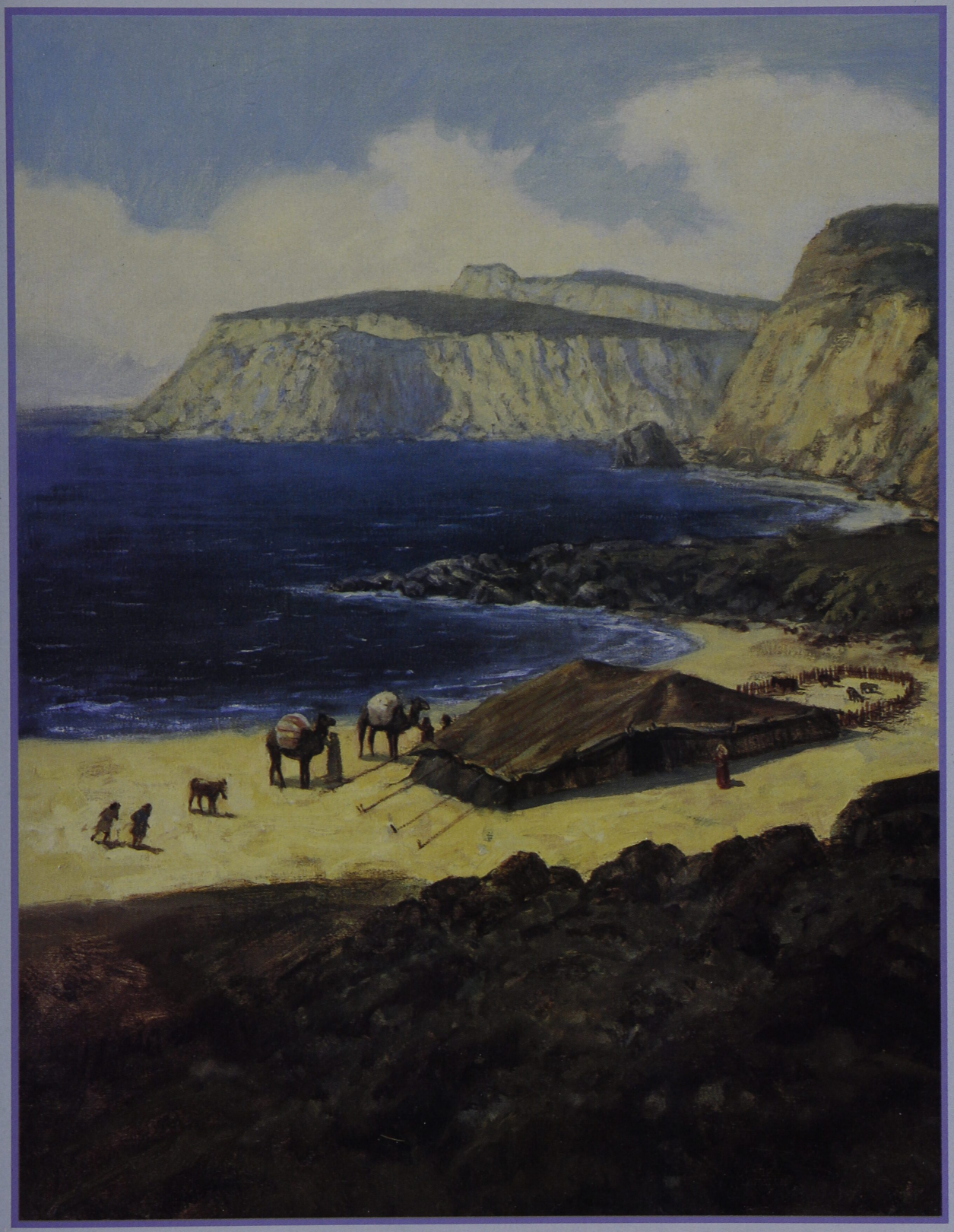
totalt. Missionärerna hade gett honom en uppmaning att döpas den 21 september, och han antog den. Men den 18 september blev han orolig. Han trodde att han fått ett vittnesbörd men ville vara säker. Några dagar senare tycktes allt gå galet. Herr Kliche sade att han inte var intresserad av att träffa dem fler gånger. Äldste Pepper och äldste Hardy blev förtvivlade. Vad hade de gjort för fel? Vad kunde de göra?

Men den 3 oktober hände något oväntat. Äldste Pepper skrev i sin dagbok: "Herr Kliche kom till kyrkan i morse. . . . Anden var så stark att alla i det lilla kapellet kunde känna den, särskilt herr Kliche. Han satt för sig själv på andra raden till vänster. . . . Med tårar i ögonen ställde han sig upp och bar vittnesbörd. Solen sken genom det stora fönstret och en ljusstråle verkade lysa direkt på honom när han bar ett enkelt och vackert vittnesbörd. Det var så uppriktigt. Han sade att han kände sig tillfredsställd i denna kyrka och hoppades snart få bli medlem. För bara omkring sju veckor sedan var han redo att ge upp sitt sökande efter sanningen. Han såg ingen anledning till att han skulle bli medlem i en annan kyrka, alla var ju nästan likadana. Och nu har sanningens Ande hjälpt honom att se skillnaden och han vill bli medlem. Jag var så glad att jag knappt kunde hålla glädjen inom mig. Den här dagen kommer alltid att vara ett kärt minne."

Ironiskt nog fick äldste Pepper förflyttning fyra dagar senare till Kiel och kunde inte närvara vid dopet. Men den 16 oktober 1976 tog min kamrat och jag tunnelbanan till Hamburg, gick till stavscentret och fick där bevittna Alfred Kliches dop. En sällsynt och angenäm händelse under en svår mission. Jag har hållit kontakt med Bruder Kliche under årens lopp. Hans omvändelse har verkligen gett mig mycket glädje, eftersom den var fullständig och bestående.

Den lilla grenen i Lüneburg upplöstes några år efter Bruder Kliches dop, och medlemmarna upptogs i Hamburgs församling. Bruder Kliche, som alltid varit stark i evangeliet, har verkat i biskopsrådet och i stavens högråd. Han gifte sig också med en god sista dagars helig kvinna, och efter åtskilliga år utförde de en tempelmission tillsammans. "Jag är här för att tjäna Herren", skrev han nyligen till mig, "och för att utvecklas. Vi är tacksamma för vår tid i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga."

När jag ser tillbaka på den sommarkvällen 1976 är jag glad att äldste Pepper och jag inte var för trötta för att tala med bara en till av vår himmelske Faders söner. Det var nära att vi inte gjorde det, och det har varit en läxa för mig allt sedan dess. Vilken förlust det skulle ha varit om vi slutat några minuter tidigare – för oss, för kyrkan och framför allt för Bruder Kliche. □

Lehis familj slår läger i det förlovade landet, av Gary L Kapp

"När vi hade seglat många dagar, kommo vi till det förlovade landet och landstego och slogo upp våra tält, och vi kallade det: Det förlovade landet" (1 Nephi 18:23).

Herren återställde evangeliet i sin fullhet till Lehi, och vi som läser Mormons bok välsignas genom det som Lehi och hans familj lärde sig och upptecknade. Se "En familjs vittnesbörd om Kristus", s 32.

SWEDISH
4 02209 83180 3